

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Αυγούστου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 141

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4410

Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών και ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των άρθρων 15, 16 και 18 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών - μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΠΝΩΝ, ΙΔΡΥΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 15, 16 ΚΑΙ 18 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/40/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 3ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ, ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2001/37/ΕΚ

Άρθρο 1

1. Στο άρθρο 100Α του ν. 2960/2001 (Α' 265) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5.α) Για την αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, παραλαβή από άλλο κράτος-μέλος, εισαγωγή, εξαγωγή καπνού, β) για την εισαγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών και γ) για την κατασκευή, αποστολή, παραλαβή, εισαγωγή, εξαγωγή εξοπλισμού παραγωγής βιομηχανοποιημένων καπνών απαιτείται άδεια, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια αρχή κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου φυσικού ή νομικού προσώπου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση, την τροποποίηση, την ανάκληση και τον χρόνο ισχύος της άδειας αυτής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα».

2. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από τη μηχανογραφική υλοποίηση των αδειών αυτών στο Πληροφορικό Σύστημα Τελωνειακών Ηλεκτρονικών υπηρεσιών ICIS net.

3. Οι υφιστάμενες άδειες σύστασης των καπνοβιομηχανιών επανεξετάζονται εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την ανανέωσή τους.

Άρθρο 2

1. Μετά το άρθρο 100Α του ν. 2960/2001 προστίθεται άρθρο 100Β, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 100Β

Ενιαίο κεντρικό μητρώο εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών (ΕΚ-ΜΕΑ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «εφοδιαστική αλυσίδα» νοείται η αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, παραλαβή από άλλο κράτος-μέλος, εισαγωγή και εξαγωγή καπνού, η παραγωγή, αποθήκευση, μεταποίηση, αποστολή, παραλαβή, εισαγωγή, εξαγωγή βιομηχανοποιημένων καπνών, η κατασκευή, εισαγωγή, εξαγωγή, αποστολή, παραλαβή του εξοπλισμού παραγωγής αυτών, καθώς και οι λοιπές δραστηριότητες στα πλαίσια της εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών.

2. Στο Πληροφορικό Σύστημα Τελωνειακών Ηλεκτρονικών υπηρεσιών ICIS net καθιερώνεται μητρώο υπό την ονομασία «Ενιαίο Κεντρικό Μητρώο Εφοδιαστικής

Αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών» (ΕΚΜΕΑ).

3. Στο μητρώο αυτό καταχωρούνται, τηρούνται και παρακολουθούνται όλες οι άδειες, οι οποίες χορηγούνται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία δραστηριοποιούνται στα πλαίσια της εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών. **Με την καταχώριση των αδειών αυτών στο ανωτέρω μητρώο, οι κάτοχοι αυτών λαμβάνουν έναν Μοναδικό Αριθμό Μητρώου Διακινήτη Καπνικών Προϊόντων (ΑΜΔΙΚΑΠ).** Οι κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές αδειοδότησης έχουν την υποχρέωση να τηρούν ενήμερο το ΕΚΜΕΑ.

4. **Ο ΑΜΔΙΚΑΠ του αποστολέα και του παραλήπτη αναγράφεται υποχρεωτικά σε κάθε διακίνηση στο εσωτερικό της χώρας μέχρι το τελικό σημείο λιανικής πώλησης στα προβλεπόμενα κατά περίπτωση εμπορικά ή συνοδευτικά έγγραφα μεταφοράς.**

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου».

2. **Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από τη μηχανογραφική υλοποίηση του μητρώου ΕΚΜΕΑ.**

Άρθρο 3

Μετά το άρθρο 100B του ν. 2960/2001 προστίθεται άρθρο 100Γ, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 100Γ

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι παρακάτω όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία: α) **Ως «πελάτες»** νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, που προμηθεύονται **βιομηχανοποιημένα καπνά** από τις αδειοδοτημένες **καπνοβιομηχανίες**, τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής προϊόντων καπνού, **από τους εισαγωγείς από τρίτες χώρες και τους παραλήπτες από άλλα κράτη - μέλη με σκοπό τη μεταπώλησή τους.** β) **Ως «προμηθευτές»** νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, τα οποία, ενεργώντας στο πλαίσιο της εμπορικής ή επαγγελματικής τους ιδιότητας, παρέχουν συμβατικώς στις αδειοδοτημένες **καπνοβιομηχανίες** ή στα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής προϊόντων καπνού **πρώτες ύλες, καθώς και πάσης φύσεως υλικά και υπηρεσίες.**

2. **Οι αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες** και τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής προϊόντων καπνού **έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τους προμηθευτές τους,** καθώς και οι εισαγωγείς από τρίτες χώρες και οι παραλήπτες από άλλα κράτη-μέλη **ως προς τους πελάτες τους.**

3. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τους προμηθευτές **περιλαμβάνουν τουλάχιστον:** α) την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας των πελατών και των προμηθευτών βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρ-

τητη πηγή, β) την τήρηση και καταγραφή αρχείων με όλες τις σχετικές συναλλαγές, γ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας της εμπορικής δραστηριότητας στα πλαίσια της εφοδιαστικής αλυσίδας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.

4. **Τα πρόσωπα της παραγράφου 2 υποχρεούνται να αποστέλλουν κάθε μήνα, στο συντονιστικό κέντρο για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου, που ιδρύεται με το άρθρο 6 του παρόντος, ηλεκτρονική κατάσταση με τις συναλλαγές των προμηθευτών και πελατών τους,** καθώς και να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με ασυνήθιστες ή ύποπτες συναλλαγές. Οι ηλεκτρονικές καταστάσεις υποβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα διενέργειας της συναλλαγής.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

6. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από την υλοποίηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής υποδοχής των συναλλαγών προμηθευτών - πελατών».

Άρθρο 4

(άρθρο 18 της οδηγίας)

Στο άρθρο 60 του ν. 2960/2001 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. **Οι διασυνοριακές εξ αποστάσεως πωλήσεις προϊόντων καπνού μέσω διαδικτύου, τηλεπικοινωνιών ή κάθε άλλου τρόπου πώλησης βασιζόμενου σε εξελισσόμενη τεχνολογία απαγορεύονται.**

Άρθρο 5

Μετά το άρθρο 106 του ν. 2960/2001 προστίθενται τα άρθρα 106Α και 106Β, ως εξής:

«Άρθρο 106Α

Ιχνηλασιμότητα

(άρθρο 15 της οδηγίας)

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι παρακάτω όροι χρησιμοποιούνται με την εξής σημασία:

Ως «κατασκευαστής» θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει προϊόν ή το οποίο δίνει εντολή να σχεδιαστεί ή να κατασκευαστεί ένα προϊόν και διαθέτει το προϊόν αυτό στην αγορά υπό την ονομασία ή το εμπορικό σήμα του.

Ως «μονάδα συσκευασίας» θεωρείται η μικρότερη ατομική συσκευασία ενός προϊόντος καπνού ή συναφούς προϊόντος που διατίθεται στην αγορά.

Όλες οι μονάδες συσκευασίας των προϊόντων καπνού επισημαίνονται με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό, ο οποίος τυπώνεται ή τοποθετείται κατά τρόπον ώστε να μην μπορεί να αφαιρεθεί, είναι ανεξίτηλος και δεν κρύβεται ούτε διακόπτεται με κανένα τρόπο, μεταξύ άλλων από φορολογικά επισήματα ή ετικέτες αναγραφής της τιμής ή από το άνοιγμα της μονάδας συσκευασίας. Στην περίπτωση προϊόντων καπνού που κατασκευάζο-

νται εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται μόνο στα προϊόντα εκείνα που προορίζονται για την αγορά της Ένωσης ή διατίθενται σε αυτήν.

1. **Ο μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός** επιτρέπει τον προσδιορισμό των ακόλουθων στοιχείων:

- α) της ημερομηνίας και του τόπου κατασκευής,
- β) της μονάδας κατασκευής,
- γ) του μηχανήματος που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή των προϊόντων καπνού,
- δ) της βάρδιας παραγωγής ή του χρόνου κατασκευής,
- ε) της περιγραφής του προϊόντος,
- στ) της προβλεπόμενης αγοράς λιανικής πώλησης,
- ζ) του προβλεπόμενου δρομολογίου της φόρτωσης,
- η) κατά περίπτωση, του εισαγωγέα στην Ένωση,
- θ) του πραγματικού δρομολογίου της φόρτωσης από τη μονάδα κατασκευής έως το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης, συμπεριλαμβανομένων όλων των χρησιμοποιούμενων αποθηκών, καθώς και της ημερομηνίας φόρτωσης, του προορισμού, του σημείου αναχώρησης και του παραλήπτη,
- ι) της ταυτότητας όλων των αγοραστών από τη μονάδα κατασκευής έως το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης και

ια) του τιμολογίου, του αριθμού παραγγελίας και των αρχείων πληρωμών όλων των αγοραστών από τη μονάδα κατασκευής έως το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης.

2. **Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως ζ' και, κατά περίπτωση, η' της παραγράφου 2 απο- τελούν μέρος του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού ενώ οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία θ' έως ια' της ίδιας παραγράφου είναι προσιτές ηλεκτρο- νικά μέσω συνδέσμου στον μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό.**

3. Όλοι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στο εμπόριο προϊόντων καπνού, από τον κατασκευαστή έως τον τελευταίο οικονομικό φορέα πριν από το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης, καταγράφουν την περι- έλευση όλων των μονάδων συσκευασίας στην κατοχή τους, καθώς επίσης όλες τις ενδιάμεσες μετακινήσεις και την τελική έξοδο των μονάδων συσκευασίας από την κατοχή τους.

Η υποχρέωση αυτή εκπληρώνεται με τη σήμανση και την καταγραφή της γενικής συσκευασίας όπως της κούτας, του κιβωτίου ή της παλέτας, υπό τον όρο ότι η παρακολούθηση και ο εντοπισμός όλων των μονάδων συσκευασίας παραμένει εφικτός.

4. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπλέκο- νται στην αλυσίδα εφοδιασμού των προϊόντων καπνού τηρούν πλήρη και ακριβή αρχεία με όλες τις σχετικές συναλλαγές.

5. **Οι κατασκευαστές προϊόντων καπνού παρέχουν σε όλους τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στο εμπόριο προϊόντων καπνού, από τον κατασκευαστή έως τον τελευταίο οικονομικό φορέα πριν από το πρώτο κατάστημα λιανικής πώλησης, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγέων, των αποθηκών και των μεταφορικών εταιρειών, τον αναγκαίο εξοπλισμό για την καταγραφή**

των προϊόντων καπνού που αγοράζονται, πωλούνται, αποθηκεύονται, μεταφέρονται ή τυγχάνουν άλλου χει- ρισμού.

Ο εν λόγω εξοπλισμός λαμβάνει και διαβιβάζει ηλε- κτρονικά τα καταγεγραμμένα στοιχεία σε μονάδα απο- θήκευσης δεδομένων σύμφωνα με την παράγραφο 7.

6. Οι κατασκευαστές και οι εισαγωγείς προϊόντων κα- πνού συνάπτουν συμβάσεις αποθήκευσης δεδομένων **με ανεξάρτητο τρίτο μέρος**, προκειμένου να αναλάβει την φιλοξενία της μονάδας αποθήκευσης δεδομένων για όλα τα σχετικά δεδομένα. Η μονάδα αποθήκευσης πρέ- πει να βρίσκεται στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η καταλληλότητα του τρίτου μέρους και ιδίως η ανε- ξαρτησία και οι τεχνικές δυνατότητες, καθώς και η σύμ- βαση αποθήκευσης δεδομένων εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή επιτροπή.

Οι δραστηριότητες του τρίτου μέρους παρακολου- θούνται από εξωτερικό ελεγκτή, ο οποίος προτείνεται και αμείβεται από τον κατασκευαστή των προϊόντων καπνού και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή επιτροπή. Ο εξωτερικός ελεγκτής έχει την υποχρέωση να υποβάλλει ετήσια έκθεση στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών και στην Ευρωπαϊκή επιτροπή εκτιμώντας ιδίως τυχόν παρατυπίες σχετικά με την πρόσβαση.

Η επιτροπή, οι αρμόδιες αρχές και ο εξωτερικός ελε- γκτής έχουν πλήρη πρόσβαση στη μονάδα αποθήκευσης δεδομένων. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να επιτραπεί η πρόσβαση στους κατασκευαστές ή στους εισαγωγείς στα αποθηκευμένα δεδομένα, από την Ευρωπαϊκή επιτροπή ή από τον Υπουργό Οικονομι- κών, υπό τον όρο ότι οι εμπορικά ευαίσθητες πληροφορί- ες εξακολουθούν να προστατεύονται επαρκώς σύμφωνα με το σχετικό ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

7. Τα καταγεγραμμένα δεδομένα δεν τροποποιούνται ούτε διαγράφονται από οποιονδήποτε οικονομικό φο- ρέα που εμπλέκεται στο εμπόριο προϊόντων καπνού.

8. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων γίνεται τη- ρουμένης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την προστασία αυτών.

9. Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για το μονα- δικό αναγνωριστικό κωδικό και οι σχετικές λειτουργίες είναι πλήρως συμβατά μεταξύ τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

10. **Οι παράγραφοι 1 έως και 10 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζο- νται στην παρ. 13 του άρθρου 15 της οδηγίας 2014/40/ ΕΕ.**

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμιζε- ται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

12. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις πρόσβασης των αρμοδίων αρχών στη μονάδα αποθήκευσης δεδομένων.

«Άρθρο 106B

Χαρακτηριστικό ασφαλείας

(άρθρο 16 της οδηγίας)

1. **Πέραν του μοναδικού αναγνωριστικού κωδικού** που αναφέρεται στο άρθρο 106A, όλες οι μονάδες συσκευα-

σίας των προϊόντων καπνού που διατίθενται στην αγορά, **φέρουν απαραβίαστο χαρακτηριστικό ασφαλείας που αποτελείται από ορατά και αόρατα στοιχεία.** Το χαρακτηριστικό ασφαλείας τυπώνεται ή επικολλάται κατά τρόπον ώστε να μην μπορεί να αφαιρεθεί, είναι ανεξίτηλο και δεν κρύβεται ούτε διακόπτεται με κανένα τρόπο, μεταξύ άλλων από φορολογικά επισήματα και ετικέτες αναγραφής της τιμής ή από άλλα στοιχεία που επιβάλλονται από τη νομοθεσία. Τα φορολογικά επισήματα ή εθνικά αναγνωριστικά σήματα που χρησιμοποιούνται για φορολογικούς σκοπούς μπορούν να χρησιμοποιούνται ως χαρακτηριστικά ασφαλείας, υπό τον όρο ότι συμμορφώνονται με όλα τα τεχνικά πρότυπα και εκπληρώνουν όλες τις λειτουργίες του παρόντος άρθρου.

2. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 16 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού».

Άρθρο 6

Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου σε προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ.

1. Στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων συνιστάται μικτό διυπηρεσιακό συλλογικό όργανο, με την επωνυμία «Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο» (**Σ.Ε.Κ.**), το οποίο θα λειτουργεί ως συντονιστικό κέντρο μεταξύ των υπηρεσιών, **για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ.** Το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο εποπτεύεται από την επιτροπή Επιχειρησιακού Σχεδιασμού που συστήνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού «επιτροπή καταπολέμησης του λαθρεμπορίου στα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ»..

2. Σκοπός του είναι η αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της λαθρεμπορίας προϊόντων που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ. μέσω του συντονισμού των υπηρεσιών που εμπλέκονται στη δίωξη λαθρεμπορίου.

3. Το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων από αποσπασμένους για το σκοπό αυτό υπαλλήλους των ακόλουθων υπηρεσιών:

α) Έναν υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, ως Πρόεδρο.

β) Έναν υπάλληλο της Ελληνικής Αστυνομίας, ως Αντιπρόεδρο.

γ) Έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, ως Γραμματέα.

δ) Έναν υπάλληλο της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, ως μέλος.

ε) Έναν υπάλληλο του Λιμενικού Σώματος, ως μέλος.

στ) Έναν υπάλληλο της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, ως μέλος.

ζ) Έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΣΥΚΑΠ), ως μέλος.

Το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο στελεχώνεται με είκοσι (20) αποσπασμένους υπαλλήλους που προέρχονται από τις υπηρεσίες που αναφέρονται ανωτέρω υπό στοιχεία α' έως και ζ' ή και τις λοιπές υπηρεσίες του Δημοσίου τομέα.

Η γραμματειακή υποστήριξη του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου παρέχεται με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ..

4. Το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Αποτελεί εθνική μονάδα πληροφοριών για την υποδοχή, επεξεργασία και διαβίβαση αυτών, από και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες που εμπλέκονται στην έρευνα, τον έλεγχο και τη δίωξη του λαθρεμπορίου. Ως εθνική μονάδα πληροφοριών για τα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ., λαμβάνει, επεξεργάζεται και διαβιβάζει εμπιστευτικές πληροφορίες, από και προς άλλα κράτη.

β) Εκπονεί και εισηγείται στρατηγικά σχέδια και επιχειρησιακά σχέδια κοινών διυπηρεσιακών ή διακρατικών δράσεων. Τα σχέδια αυτά πριν την υλοποίησή τους υποβάλλονται προς την επιτροπή Επιχειρησιακού Σχεδιασμού «επιτροπή καταπολέμησης του λαθρεμπορίου στα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ»..

γ) Αναλαμβάνει επιχειρησιακή δράση στην έρευνα, τον έλεγχο και τη δίωξη κατά του λαθρεμπορίου προϊόντων υποκείμενων σε Ε.Φ.Κ., με ίδιες δυνάμεις ή με τη συνεργασία άλλων διωκτικών υπηρεσιών. Αν κρίνεται αναγκαία η κοινή επιχειρησιακή δράση, ο Πρόεδρος αυτού είναι αρμόδιος να ορίσει επισπεύδουσα υπηρεσία που θα αναλάβει το συντονισμό των υπολοίπων υπηρεσιών.

δ) Το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο διαβιβάζει τις διαπιστωθείσες υποθέσεις λαθρεμπορίας στις κατά λόγω αρμοδιότητας εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο μπορεί το ίδιο να προβαίνει σε κάθε εξέταση ή έρευνα για να ενεργεί όλες τις ανακριτικές πράξεις προς διαπίστωση των αδικημάτων λαθρεμπορίας, δασμοφοροδιαφυγής και κάθε άλλης παράβασης, δια των υπαλλήλων που έχουν τα καθήκοντα και τα δικαιώματα των ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ε) Αναπτύσσει τη συνεργασία μεταξύ των συντονιστικών κέντρων των εμπλεκόμενων Αρχών, μέσω θεσμοθετημένων τακτικών συναντήσεων. Συνδράμει τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες σε θέματα έρευνας, ελέγχου, δίωξης και προανάκρισης.

στ) Συλλέγει, παρακολουθεί και προβαίνει σε στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων και των τάσεων που προκύπτουν από πληροφορίες, παρατηρήσεις και κοινές δράσεις έρευνας και ελέγχου. Τα αποτελέσματα αυτά κοινοποιούνται μόνο στη διυπουργική επιτροπή για την καταπολέμηση της λαθρεμπορίας στα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ..

ζ) Εισηγείται προς τη επιτροπή Επιχειρησιακού Σχεδιασμού που συνιστάται με απόφαση του Πρωθυπουργού «επιτροπή καταπολέμησης του λαθρεμπορίου στα προϊόντα που υπόκεινται σε Ε.Φ.Κ.», για έγκριση και προώθηση, νομοθετικών πρωτοβουλιών για διάθεση του απαιτούμενου προσωπικού, υλικοτεχνικών υποδομών, μέσων ελέγχου και μεταφοράς, πρόσβασης σε πληρο-

φορικά συστήματα και νομοθετικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση του έργου του.

5. Για την εξυπηρέτηση του σκοπού και την άσκηση των αρμοδιοτήτων, το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο αποκτά πρόσβαση σε όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά συστήματα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για κάθε σύστημα χωριστά. Η διάταξη αυτή υπερισχύει έναντι κάθε άλλης διάταξης περί φορολογικού ή άλλου απορρήτου οπουδήποτε και αν προβλέπεται.

6. Κάθε θέμα σχετικό με τη στελέχωση του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου και το χρόνο απόσπασης υπαλλήλων σε αυτό, καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, Προστασίας του Πολίτη, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Κάθε θέμα αναφορικά με την έδρα, τη δομή, τις υποδομές, καθώς και τις λεπτομέρειες οργάνωσης και εύρυθμης λειτουργίας του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου, καθορίζονται με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

Άρθρο 7

Διοικητικές παραβάσεις – Ποινικές κυρώσεις

Οι παραβάσεις των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' επιφέρουν τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 119Α του ν. 2960/2001. Για τις παραβάσεις που αφορούν την έκδοση αδειών από συναρμόδια Υπουργεία, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες διατάξεις.

Άρθρο 8

Καταργούμενες διατάξεις

Με την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών καταργούνται τα άρθρα 59, 60 και 61 του β.δ. της 13/16.4.1920 «Περί Κώδικος Νόμων περί Φορολογίας Καπνού» (Α' 86).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 9

Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001 προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) στο μείγμα καπνού που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001 προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Για τα προϊόντα της περίπτωσης στ', εκατόν πενήντα έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτά (156,70 ευρώ) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους μείγματος καπνού του προϊόντος».

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) ως «ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού»: το προϊόν καπνού σε μορφή κυλίνδρου που αποτελείται

από κοινό φίλτρο, φίλτρο αναδιπλωμένης πολυμερικής μεμβράνης, κούλο κύλινδρο και μικρή στήλη που περιέχει αναδιπλωμένο φύλλο αναγεννημένου καπνού με τρόπο ώστε να σχηματίζονται πρισματοειδείς αυλοί κατά μήκος του, συσκευασμένο σε τσιγαρόχαρτο, το οποίο προορίζεται για κάπνισμα με τη χρήση μιας ειδικής συσκευής θέρμανσης από την οποία παράγεται αερόλυμα (καπνός)».

4. Οι διατάξεις του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001 (Α' 265), για τα προϊόντα της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, όπως αυτό τροποποιείται με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, ισχύουν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 10

Τροποποίηση διατάξεων των άρθρων 29 και 147 του ν. 2960/2001

1. Η παρ. 4α του άρθρου 29 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«4α. Κατά την εισαγωγή μη υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης αγαθών ο φόρος προστιθεμένης αξίας που βεβαιώνεται επί του οικείου τελωνειακού παραστατικού δεν εισπράττεται από την αρμόδια τελωνειακή αρχή εισαγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι αναγράφεται στην περιοδική δήλωση ΦΠΑ του εισαγωγέα και εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Ο εισαγωγέας είναι μη εγκατεστημένο στη χώρα μας υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο.

β) Η πραγματοποιούμενη στατιστική αξία των εισαγωγών ανέρχεται σε ετήσια βάση σε τουλάχιστον 250.000.000 ευρώ. Κατά τα πέντε (5) πρώτα έτη ένταξης στο καθεστώς αναστολής καταβολής του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, το ανωτέρω όριο προσδιορίζεται σε 100.000.000 ευρώ ετησίως.

γ) Ποσοστό άνω του 90% της αξίας των εισαγόμενων αγαθών σε ετήσια βάση παραδίδεται σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτες χώρες.

δ) Παρέχεται άδεια από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για την έκδοση της οποίας λαμβάνονται υπόψη στοιχεία όπως χρηματοπιστωτική φερεγγυότητα, συμμόρφωση προς τις τελωνειακές απαιτήσεις, δυνατότητα παροχής οποιουδήποτε εγγράφου ή πληροφορίας ζητηθεί από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές. Στη σχετική άδεια αναφέρονται ρητά οι εταιρείες του Ομίλου που θα δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

Επί εισαγωγής αγαθών από εισαγωγέα που ανήκει σε όμιλο εταιρειών, οι ανωτέρω προϋποθέσεις β' και γ' υπολογίζονται για το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου που ορίζονται στην άδεια.

β. Ως «όμιλος εταιρειών» νοείται κάθε όμιλος που περιλαμβάνει ελέγχουσα και ελεγχόμενες εταιρείες.

Ως «ελέγχουσα εταιρεία» νοείται εταιρεία του Ομίλου που ασκεί επιρροή, άμεση ή έμμεση, σε άλλη εταιρεία η οποία καλείται ελεγχόμενη λόγω των δικαιωμάτων κυριότητας, χρηματοοικονομικής συμμετοχής ή ειδικών κανόνων δικαίου.

γ. Αν μετά την υπαγωγή του εισαγωγέα στην παρούσα διάταξη διαπιστωθεί ότι δεν πληρούται μία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις α', β' ή γ':

(αα) η άδεια της ανωτέρω περίπτωσης δ' ανακαλείται, (ββ) τελωνειακή οφειλή γεννάται για την αξία των εισαγομένων αγαθών που αποδεδειγμένα, βάσει ελέγχου της αρμόδιας ΕΛ.Υ.Τ, δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο εξαγωγής ή παράδοσης σε άλλο κράτος - μέλος.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις έκδοσης της άδειας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης».

2. Η περίπτωση γ' της παρ. 4α του άρθρου 29 του ν. 2960/2001 ισχύει από 7 Μαρτίου 2013.

3. Στο άρθρο 147 του ν. 2960/2001 προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Αν δεν πληρούται κάποια από τις προϋποθέσεις α, β, γ που ορίζονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, επιβάλλεται στον εισαγωγέα πρόστιμο δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ».

Άρθρο 11

Τροποποιήσεις της παρ. 5 του άρθρου 87 του ν. 3842/2010 (Α' 58)

1. Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 87 του ν. 3842/2010 (Α' 58) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η επιστροφή των αχρεωστήτως εισπραχθέντων ποσών στους δικαιούχους μπορεί να πραγματοποιείται και ηλεκτρονικά με διαβίβαση ηλεκτρονικού αρχείου εντολών μεταφοράς στην Τράπεζα της Ελλάδος με την τήρηση των προβλεπόμενων όρων ασφαλείας».

2. Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 87 του ν. 3842/2010 καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ 2009/917/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 30ΗΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2009 ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (L. 323/23 10.12.2009)

Άρθρο 12

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος μέρους είναι η λήψη μέτρων ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 (L. 323 10/12/2009) για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς.

Άρθρο 13

Αντικείμενο

(Άρθρα 1 και 15 παρ. 2 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Με τις διατάξεις του παρόντος μέρους επιδιώκεται:

α) Η χρησιμοποίηση του Τελωνειακού

Συστήματος

Πληροφοριών, εκτός από τη παρατήρηση, αναφορά, διακριτική παρακολούθηση και ειδικούς ελέγχους και για τους σκοπούς στρατηγικής και επιχειρησιακής ανάλυσης και η βελτίωση, δια του τρόπου αυτού, των μεθόδων συνεργασίας και ελέγχων των τελωνειακών αρχών των κρατών - μελών, της Ευρωπαϊκής Αστυνομίας (Eurorol)

και της Ευρωπαϊκής Δικαστικής Αστυνομίας (Eurojust), στην κατεύθυνση πρόληψης, έρευνας, δίωξης σοβαρών παραβάσεων της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και στην κατεύθυνση εξυπηρέτησης διοικητικών ή άλλων σκοπών.

β) Η ίδρυση ειδικής βάσης δεδομένων του τελωνειακού συστήματος πληροφοριών, ονομαζόμενης εφεξής «Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών».

Το «Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών» επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές που ορίζονται στο άρθρο 19 οι οποίες κινούν ή διεξάγουν έρευνα για ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή επιχειρήσεις, καθώς και στην Eurorol και τη Eurojust, να γνωρίζουν τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών - μελών οι οποίες διεξάγουν ή έχουν διεξαγάγει έρευνες για τα εν λόγω πρόσωπα ή επιχειρήσεις, προκειμένου να επιτευχθούν, βάσει πληροφοριών για την ύπαρξη φακέλων ερευνών, η πρόληψη, έρευνα και δίωξη σοβαρών παραβάσεων των νόμων.

Άρθρο 14

Ορισμοί

(Άρθρο 2 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Για τις ανάγκες του παρόντος μέρους νοούνται ως:

1) «εθνικοί νόμοι»: οι νόμοι και οι ρυθμίσεις ενός κράτους - μέλους κατά την εφαρμογή των οποίων η τελωνειακή του αρχή έχει ολική ή μερική αρμοδιότητα σχετικά με:

α) τη διακίνηση εμπορευμάτων που υπόκεινται σε μέτρα απαγόρευσης, περιορισμών ή ελέγχου και ιδίως στα μέτρα των άρθρων 30 και 296 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

β) τα μέτρα για τον έλεγχο των κινήσεων ρευστών δι-αθεσίμων εντός της Κοινότητας, εφόσον τα μέτρα αυτά λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 58 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

γ) τη μεταβίβαση, μετατροπή, απόκρυψη ή συγκάλυψη της φύσης της περιουσίας ή των προσόδων που έχουν προέλθει ή αποκτηθεί αμέσως ή εμμέσως από διεθνή παράνομη εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών ή κατά παράβαση:

αα) νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων κράτους - μέλους, για την εφαρμογή των οποίων είναι εξ ολοκλήρου ή εν μέρει αρμόδια η τελωνειακή αρχή κράτους-μέλους και οι οποίες αφορούν τη διασυνοριακή μεταφορά εμπορευμάτων που υπόκεινται σε μέτρα απαγορεύσεων, περιορισμών ή ελέγχων, ιδίως στα μέτρα των άρθρων 30 και 296 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και τους μη εναρμονισμένους ειδικούς φόρους κατανάλωσης ή

ββ) του συνόλου των κοινοτικών διατάξεων και των διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ'εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας που διέπει την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη διαμετακόμιση και την παραμονή εμπορευμάτων κατά τις εμπορικές μεταφορές μεταξύ κρατών - μελών και τρίτων χωρών, καθώς και μεταξύ κρατών - μελών, εφόσον πρόκειται για εμπορεύματα που δεν υπόκεινται στο κοινοτικό καθεστώς κατά την έννοια του άρθρου 23 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή εμπορεύματα που υπόκεινται σε επιπρόσθετους ελέγχους ή έρευνες προκειμένου να αποκτήσουν τον κοινοτικό τους χαρακτήρα ή

γγ) του συνόλου των διατάξεων που έχουν θεσπισθεί σε κοινοτικό επίπεδο στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής, καθώς και των ειδικών διατάξεων που θεσπίζονται για τα εμπορεύματα τα οποία προκύπτουν από τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων ή

δδ) του συνόλου των διατάξεων που έχουν θεσπισθεί σε κοινοτικό επίπεδο σχετικά με τους εναρμονισμένους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τον φόρο προστιθέμενης αξίας, επί των εισαγωγών, παράλληλα με τις εθνικές διατάξεις περί της εφαρμογής τους ή που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτό.

2) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο η ταυτότητα του οποίου είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί («υποκείμενο των δεδομένων»), ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη,

3) «παρέχον κράτος - μέλος»: το κράτος που εισάγει δεδομένα στο τελωνειακό σύστημα πληροφοριών,

4) «επιχειρησιακή ανάλυση»: η ανάλυση των πράξεων που συνιστούν ή φαίνεται να συνιστούν παραβιάσεις των εθνικών νόμων και για την οποία ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α) συγκέντρωση πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

β) αξιολόγηση της αξιοπιστίας της πηγής των πληροφοριών και αυτών καθ'αυτών των πληροφοριών,

γ) έρευνα, μεθοδική παρουσίαση και ερμηνεία των σχέσεων των πληροφοριών αυτών μεταξύ τους ή των πληροφοριών αυτών με άλλα σημαντικά δεδομένα,

δ) διατύπωση διαπιστώσεων, υποθέσεων ή συστάσεων που μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα, ως πληροφορίες σχετικά με κινδύνους, από μέρους των αρμόδιων αρχών για την πρόληψη και ανίχνευση άλλων πράξεων που αντίκεινται στους εθνικούς νόμους ή/και για τον επακριβή προσδιορισμό των προσώπων ή επιχειρήσεων που ενέχονται στις πράξεις αυτές,

5) «στρατηγική ανάλυση»: η έρευνα και η παρουσίαση των γενικών τάσεων των παραβιάσεων των εθνικών νόμων μέσω της αξιολόγησης της απειλής, του εύρους και της επίδρασης ορισμένων μορφών πράξεων αντίθετων προς τους εθνικούς νόμους, με σκοπό τον καθορισμό των προτεραιοτήτων, την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου ή της απειλής, τον αναπροσανατολισμό των δράσεων πρόληψης και ανίχνευσης των περιπτώσεων απάτης και την αναθεώρηση της οργάνωσης των υπηρεσιών. Για τη στρατηγική ανάλυση μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο δεδομένα που έχουν καταστεί ανώνυμα.

Άρθρο 15

Κατηγορίες δεδομένων του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών

(Άρθρο 3 παρ. 1 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών αποτελείται από μια κεντρική βάση στοιχείων, η πρόσβαση στην

οποία επιτυγχάνεται μέσω τερματικών. Περιλαμβάνει, αποκλειστικά, τα δεδομένα, περιλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του κατά το άρθρο 13 σκοπού του και τα οποία κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) εμπορεύματα,
- β) μεταφορικά μέσα,
- γ) επιχειρήσεις,
- δ) πρόσωπα,
- ε) τάσεις απάτης,
- στ) διαθέσιμη εμπειρογνωμοσύνη,
- ζ) δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ειδών,
- η) δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ρευστών δι-αθεσίμων.

Άρθρο 16

Στοιχεία που καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών

(Άρθρο 4 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Στοιχεία που πρέπει, κατά περίπτωση και στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο, να καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών, για την εκπλήρωση του σκοπού του Συστήματος, είναι, ανά κατηγορία, τα ακόλουθα:

α) ως προς τα εμπορεύματα: περιγραφή, μάρκα, κατασκευαστής, ποσότητα, καθαρό βάρος, μεικτό βάρος, εκδότης και αριθμός τιμολογίου, αξία τιμολογίου σε συνάλλαγμα, αξία τιμολογίου σε ευρώ, καταγωγή, δασμολογική κατάταξη, τελωνειακή διαδικασία, τελωνειακό καθεστώς, τελωνειακός προορισμός, επισημάνσεις, ετικέτες, συνοδευτικά και φορτωτικά έγγραφα,

β) ως προς τα μεταφορικά μέσα: τρόπος μεταφοράς, αριθμός πινακίδων κυκλοφορίας, αριθμός πλασιού, μάρκα οχήματος, στοιχεία άδειας κυκλοφορίας, αριθμός, τόπος και ημερομηνία έκδοσης του δελτίου ταυτότητας, διαβατηρίου και άδειας οδήγησης του οδηγού, ακολουθούμενη διαδρομή, στοιχεία ως προς το μεταφερόμενο εμπορευματοκιβώτιο, σημαία πλοίου, στοιχεία νηολόγησης πλοίου, διαχειρίστρια εταιρεία του πλοίου, χωρητικότητα πλοίου, μήκος πλοίου, είδος τρένου, αριθμός τρένου, αριθμός βαγονιού, αριθμός σφραγίδων, διαχειρίστρια εταιρεία του τρένου, είδος αεροσκάφους, αριθμός πτήσης, αεροπορική εταιρεία, αριθμός ταχυδρομικού δέματος, ταχυδρομική εταιρεία,

γ) ως προς τις επιχειρήσεις: επωνυμία, διακριτικός τίτλος, αντικείμενο δραστηριότητας, στοιχεία νόμιμου/ων εκπρόσωπου/ων, διεύθυνση έδρας (οδός, αριθμός, ταχυδρομικός κώδικας, πόλη, χώρα, αριθμός τηλεφώνου, αριθμός φαξ, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

δ) ως προς τα πρόσωπα: όνομα, επώνυμο, επώνυμο γένους, ψευδώνυμο, προηγούμενα επώνυμα και ψευδώνυμο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, αριθμός, τόπος και ημερομηνία έκδοσης του δελτίου ταυτότητας και του διαβατηρίου, ιθαγένεια, φύλο, διεύθυνση τόπου κατοικίας και τόπου εργασίας (οδός, αριθμός, ταχυδρομικός κώδικας, πόλη, χώρα, αριθμός τηλεφώνου, αριθμός φαξ, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), ιδιαίτερα αντικειμενικά και διαρκή φυσικά χαρακτηριστικά, στοιχεία

για μεταφερόμενες αποσκευές, στοιχεία για μεταφερόμενα ρευστά διαθέσιμα, εισιτήρια,

ε) ως προς τις τάσεις απάτης: τάσεις που αφορούν τα εμπορεύματα, τη νομοθεσία, τις ενδιαφερόμενες χώρες, τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, κατηγορίες και μηχανισμούς παρατυπιών,

στ) ως προς τη διαθέσιμη εμπειρογνωμοσύνη: όνομα, επώνυμο εμπειρογνομόνων, είδος της διαθέσιμης εμπειρογνωμοσύνης, χρησιμότητα της διαθέσιμης εμπειρογνωμοσύνης,

ζ) ως προς τις δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ειδών: περιγραφή/φύση των κατασχεμένων ειδών, ποσότητα, αξία, καταγωγή, δασμολογική κατάσταση, τόπος επιβολής της δέσμευσης ή κατάσχεσης, αιτία της δέσμευσης ή κατάσχεσης, τύχη των δεσμευμένων ή κατασχεμένων ειδών,

η) ως προς τις δεσμεύσεις, κατασχέσεις ή δημεύσεις ρευστών διαθεσίμων: φύση των ρευστών διαθεσίμων, αξία των ρευστών διαθεσίμων, ποσότητα των ρευστών διαθεσίμων, προέλευση, σκοπούμενη χρήση, τόπος επιβολής της δέσμευσης ή της κατάσχεσης.

Κανένα προσωπικό δεδομένο δεν πρέπει να καταχωρίζεται στην κατηγορία του άρθρου 15 στοιχείο ε'.

2. Όσον αφορά τις κατηγορίες των περιπτώσεων α έως δ' του άρθρου 15, οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες καταχωρίζονται στο σύστημα, περιορίζονται στα ακόλουθα:

α) επώνυμο, όνομα γένους, όνομα(-τα), προηγούμενα επώνυμα και ψευδώνυμα,

β) ημερομηνία και τόπος γέννησης,

γ) ιθαγένεια,

δ) φύλο,

ε) αριθμός, τόπος και ημερομηνία έκδοσης των εγγράφων ταυτότητας (διαβατηρίων, δελτίων ταυτότητας, αδειών οδήγησης),

στ) διεύθυνση,

ζ) ιδιαίτερα αντικειμενικά και διαρκή φυσικά χαρακτηριστικά,

η) λόγος της εισαγωγής των δεδομένων στο σύστημα,

θ) προτεινόμενη ενέργεια,

ι) προειδοποιητικός κωδικός που να επισημαίνει ιστορικό οπλοφορίας, βιαιοπραγίας ή απόδρασης,

ια) αριθμός κυκλοφορίας του μεταφορικού μέσου.

3. Όσον αφορά την κατηγορία της περίπτωσης στ' του άρθρου 15, οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες καταχωρίζονται στο σύστημα, περιορίζονται στα ονοματεπώνυμα των εμπειρογνομόνων.

4. Όσον αφορά την κατηγορία των περιπτώσεων ζ' και η' του άρθρου 15, οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες καταχωρίζονται στο σύστημα, περιορίζονται στα ακόλουθα:

α) επώνυμο, όνομα γένους, όνομα(-τα), προηγούμενα επώνυμα και ψευδώνυμα,

β) ημερομηνία και τόπος γέννησης,

γ) ιθαγένεια,

δ) φύλο,

ε) διεύθυνση.

5. Ουδέποτε καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που

αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις φιλοσοφικές ή θρησκευτικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία και τη σεξουαλική ζωή.

Άρθρο 17

Χρήση των δεδομένων του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών

(Άρθρο 5 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Τα δεδομένα των κατηγοριών που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως ζ' του άρθρου 15 καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών με μοναδικό σκοπό την παρατήρηση και αναφορά, τη διακριτική παρακολούθηση, τους ειδικούς ελέγχους και τη στρατηγική ή επιχειρησιακή ανάλυση.

Τα δεδομένα της κατηγορίας της περίπτωσης η' του άρθρου 15 καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών με μοναδικό σκοπό τη στρατηγική ή επιχειρησιακή ανάλυση.

2. Για το σκοπό των ενεργειών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των κατηγοριών που προβλέπονται στο άρθρο 15 μπορεί να καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών μόνον εάν υπάρχουν, ιδίως λόγω προτέρων παράνομων δραστηριοτήτων, πραγματικές ενδείξεις που οδηγούν στην υπόνοια ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει διαπράξει, διαπράττει ή θα διαπράξει σοβαρές παραβάσεις των εθνικών νόμων.

Άρθρο 18

Πληροφορίες που διαβιβάζονται μέσω του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών

(Άρθρο 6 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Εάν οι ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 17 πραγματοποιηθούν, οι ακόλουθες πληροφορίες μπορεί εν όλω ή εν μέρει να συλλεγούν και να διαβιβαστούν στο παρέχον κράτος - μέλος:

α) το γεγονός ότι εντοπίστηκαν τα αναζητούμενα εμπορεύματα, μέσα μεταφοράς, επιχειρήσεις ή πρόσωπα,

β) ο τόπος, ο χρόνος και η αιτία του ελέγχου,

γ) το δρομολόγιο και ο προορισμός,

δ) τα πρόσωπα που συνόδευαν το αναζητούμενο πρόσωπο ή οι συνεπιβάτες των μεταφορικών μέσων,

ε) τα μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιήθηκαν,

στ) τα μεταφερόμενα αντικείμενα,

ζ) οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες εντοπίστηκαν τα εμπορεύματα τα μέσα μεταφοράς, η επιχείρηση ή το πρόσωπο.

Όταν συλλέγονται τέτοιες πληροφορίες κατά τη διάρκεια μιας διακριτικής παρακολούθησης, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε να μην διακυβεύεται η μυστικότητα της παρακολούθησης.

2. Στα πλαίσια των ειδικών ελέγχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 17, μπορεί να ερευνηθούν πρόσωπα, μέσα μεταφοράς και αντικείμενα στο βαθμό που επιτρέπεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Αν ο ειδικός έλεγχος δεν επιτρέπεται, επιβάλλεται παρατήρηση και αναφορά ή διακριτική παρακολούθηση.

Άρθρο 19
Εθνικές αρχές αρμόδιες για την πρόσβαση στο
Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών
(Άρθρο 7 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Ως εθνική αρχή που έχει δικαίωμα πρόσβασης στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών ορίζεται η Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται ως αρμόδιες εθνικές αρχές με δικαίωμα πρόσβασης στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών και άλλες δημόσιες αρχές που έχουν κατά την κείμενη νομοθεσία αρμοδιότητα να ενεργούν για την επίτευξη των σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 13.

2. Οι οριζόμενες κατά την παράγραφο 1 αρχές έχουν πρόσβαση στο σύνολο των δεδομένων που καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 13 και διαθέτουν αποκλειστικό δικαίωμα ανάγνωσης, καταχώρισης και αναζήτησης στοιχείων στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών.

Άρθρο 20
Όροι χρησιμοποίησης και διαβίβασης των
δεδομένων του Τελωνειακού Συστήματος
Πληροφοριών
(Άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2 και 4 της απόφασης
2009/917/ΔΕΥ)

1. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 19 μπορούν να χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν ληφθεί από το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών μόνο για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 13. Δύνανται ωστόσο να κάνουν περαιτέρω χρήση αυτών για άλλους διοικητικούς, στατιστικούς, ιστορικούς ή επιστημονικούς σκοπούς μετά από προηγούμενη εξουσιοδότηση του κράτους - μέλους το οποίο καταχώρισε τα δεδομένα αυτά στο σύστημα και με την επιφύλαξη των όρων που έχει επιβάλει. Η περαιτέρω αυτή χρήση πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, να μην είναι ασύμβατη προς το σκοπό για τον οποίο έχουν συλλεγεί τα δεδομένα, να είναι απαραίτητη και ανάλογη για τον άλλο διοικητικό, στατιστικό, επιστημονικό ή ιστορικό σκοπό και να προβλέπονται οι αναγκαίες κάθε φορά διασφαλίσεις όπως π.χ. η ανωνυμοποίηση των δεδομένων.

Επίσης, η περαιτέρω χρήση πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αρχή 5.2.ι της Σύστασης R (87) 15 της επιτροπής υπουργών του συμβουλίου της Ευρώπης της 17ης Σεπτεμβρίου 1987 για τη ρύθμιση της χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον αστυνομικό τομέα.

2. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 3 του παρόντος άρθρου και των άρθρων 23 και 24, μόνο οι οριζόμενες κατά το άρθρο 19 αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα χρησιμοποίησης των δεδομένων που έχουν ληφθεί από το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών για την επίτευξη του σκοπών που αναφέρονται στο άρθρο 13.

3. Δεδομένα που έχουν ληφθεί από το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών μπορεί έπειτα από προηγούμενη άδεια του κράτους μέλους που τα καταχώρισε στο σύστημα και υπό τους όρους που επιβάλλει το εν λόγω κράτος, να διαβιβάζονται για χρήση και άλλων εθνικών αρχών πλην εκείνων που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τρίτων χωρών και διεθνών ή περιφερειακών οργανισμών. Οι όροι που διέπουν τη διαβίβαση ή την παροχή σε υπηρεσίες εκτός της ελληνικής επικράτειας των δεδομένων που έχουν καταχωριστεί στο σύστημα και τα ειδικά μέτρα ασφάλειας των δεδομένων αυτών, ορίζονται στο άρθρο 9 του ν. 2472/1997.

Άρθρο 21
(Άρθρο 9 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Νομικό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την καταχώριση και χρήση των δεδομένων του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών.

Η καταχώριση δεδομένων στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών και η χρήση των δεδομένων που λαμβάνονται από το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών, περιλαμβανομένης και κάθε ενέργειας παρατήρησης και αναφοράς, διακριτικής παρακολούθησης, ειδικών ελέγχων, στρατηγικής ή επιχειρησιακής ανάλυσης που προτείνεται από το παρέχον κράτος - μέλος, διέπονται από το ν. 2472/1997.

Άρθρο 22
Ορισμός αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής
(Άρθρο 10 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Η Τελωνειακή Αρχή που είναι αρμόδια σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών είναι η Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 23
Συνεργασία της Ευροπολ με την Ελληνική
Δημοκρατία για πληροφορίες που
καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα
Πληροφοριών (Άρθρο 11 παράγραφοι 2,3 και 4
της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Όταν κατά την έρευνα της Ευροπολ εντοπίζεται σύμπτωση μεταξύ πληροφορίας που επεξεργάζεται η Ευροπολ και καταχώρισης στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών, η Ευροπολ ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή που προέβη στην καταχώριση, διά των διαύλων που ορίζει η απόφαση 2009/371/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής υπηρεσίας (Europol).

2. Για τη χρήση των πληροφοριών που λαμβάνονται έπειτα από έρευνα της Ευροπολ στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών απαιτείται η συγκατάθεση της αρμόδιας κατά το άρθρο 19 αρχής που καταχώρισε τις πληροφορίες στο σύστημα. Εάν επιτραπεί η χρήση των πληροφοριών αυτών, η επεξεργασία τους ρυθμίζεται από την απόφαση 2009/371/ΔΕΥ. Η Ευροπολ μπορεί να διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές σε τρίτα κράτη και τρίτους ορ-

γανισμούς μόνο με τη συγκατάθεση της αρμόδιας κατά το άρθρο 19 αρχής που καταχώρισε τις πληροφορίες.

3. Οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές παρέχουν περισσότερες πληροφορίες στην Ευροπολ, ύστερα από αίτημά της, σύμφωνα με την απόφαση 2009/371/ΔΕΥ.

Άρθρο 24
Συνεργασία της Eurojust με την Ελληνική Δημοκρατία για πληροφορίες που καταχωρίζονται στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών
(Άρθρο 12 παρ. 2 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Όταν, κατά την έρευνα από εθνικό μέλος της Eurojust, αναπληρωτή του, βοηθό του ή ειδικά εξουσιοδοτημένο προσωπικό, εντοπίζεται σύμπτωση μεταξύ πληροφορίας που επεξεργάζεται η Eurojust και καταχώρισης στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών, το εν λόγω μέλος ενημερώνει την κατά το άρθρο 19 αρμόδια αρχή. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την έρευνα αυτή μπορεί να διαβιβάζονται προς τρίτες χώρες και τρίτους οργανισμούς μόνο με τη συγκατάθεση της κατά το άρθρο 19 αρμόδιας αρχής που τις καταχώρισε.

Άρθρο 25
Τροποποίηση δεδομένων
(Άρθρο 13 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Μόνο οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές έχουν το δικαίωμα να τροποποιούν, συμπληρώνουν, διορθώνουν ή διαγράφουν τα δεδομένα τα οποία έχουν εισαγάγει στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών.

2. Αν οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές διαπιστώσουν ή πληροφορηθούν ότι τα δεδομένα που καταχώρισαν είναι ανακριβή ή ότι καταχωρίστηκαν ή διατηρήθηκαν κατά παράβαση της παρούσας απόφασης, τροποποιούν, συμπληρώνουν, διορθώνουν ή διαγράφουν τα δεδομένα, και ενημερώνουν σχετικά τα άλλα κράτη - μέλη, την Ευροπολ και την Eurojust.

3. Αν οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές, έχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι κάποιο δεδομένο είναι ανακριβές ή ότι καταχωρίστηκε ή φυλάσσεται στο τελωνειακό σύστημα πληροφοριών κατά παράβαση της παρούσας απόφασης, ενημερώνουν το παρέχον κράτος - μέλος το συντομότερο δυνατόν. Το τελευταίο ελέγχει τα εν λόγω δεδομένα και, αν είναι απαραίτητο, τα διορθώνει ή τα διαγράφει χωρίς καθυστέρηση. Εν συνεχεία το παρέχον κράτος - μέλος ενημερώνει τα άλλα κράτη - μέλη, την Ευροπολ και τη Eurojust για κάθε διόρθωση ή διαγραφή που πραγματοποίησε.

4. Αν, κατά την καταχώριση δεδομένων στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών, οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές διαπιστώσουν ότι η αναφορά άλλου κράτους - μέλους έρχεται σε αντίθεση με μια προηγούμενη αναφορά ως προς το περιεχόμενο ή την προτεινόμενη ενέργεια, ενημερώνουν αμέσως το κράτος - μέλος που υπέβαλε την προηγούμενη αναφορά. Οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές και το άλλο κράτος - μέλος επιχειρούν στη συνέχεια να επιλύσουν το ζήτημα. Σε περίπτωση διαφωνίας ισχύει η πρώτη αναφορά ενώ τα σημεία εκείνα της νέας

αναφοράς που δεν έρχονται σε αντίθεση με την πρώτη αναφορά καταχωρίζονται στο σύστημα.

5. Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος, όταν, σε ένα κράτος - μέλος, ένα δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή λάβει τελεσίδικη απόφαση για τροποποίηση, συμπλήρωση, διόρθωση ή διαγραφή δεδομένων του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών, τα κράτη - μέλη αναλαμβάνουν αμοιβαία την υποχρέωση να εκτελέσουν την απόφαση αυτή. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των αποφάσεων δικαστηρίων ή άλλων αρμοδίων αρχών διαφορετικών κρατών - μελών, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 33 σχετικά με διόρθωση ή διαγραφή, το κράτος - μέλος που εισήγαγε τα εν λόγω δεδομένα τα διαγράφει από το σύστημα.

Άρθρο 26
Διατήρηση δεδομένων
(Άρθρο 14 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Δεδομένα που εισήχθησαν στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών φυλάσσονται μόνο για το χρονικό διάστημα που θεωρείται απαραίτητο από τις αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές για την επίτευξη του επιχειρησιακού σκοπού της καταχώρισης. Η ανάγκη διατήρησης επανεξετάζεται, τουλάχιστον ετησίως.

2. Οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές μπορούν, εντός της περιόδου επανεξέτασης να αποφασίσουν να διατηρήσουν τα δεδομένα μέχρι την επόμενη επανεξέταση αν η διατήρησή τους είναι απαραίτητη για τους σκοπούς για τους οποίους εισήχθησαν. Με την επιφύλαξη του άρθρου 33, αν δεν αποφασισθεί διατήρηση, τα δεδομένα αυτά μεταφέρονται αυτομάτως στο μέρος εκείνο του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών όπου υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών πληροφορεί αυτομάτως τις αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές για προγραμματισμένη μεταφορά δεδομένων του τελωνειακού συστήματος πληροφοριών βάσει της παραγράφου 2, με προειδοποίηση ενός μηνός.

4. Τα δεδομένα που μεταφέρθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου συνεχίζουν να φυλάσσονται για ένα (1) έτος εντός του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών. Πρόσβαση σε αυτά έχει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα του ν. 2472/1997. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δύναται να συμβουλευτεί τα δεδομένα μόνο χάριν ελέγχου της ακρίβειας και της νομιμότητάς τους, κατόπιν δε τούτου πρέπει να διαγράφονται.

Άρθρο 27
Δημιουργία Αρχείου Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών
(Άρθρο 15 παράγραφοι 1, 3 και 4 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών περιλαμβάνει πέραν των δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 15, και τα δεδομένα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο σε ειδική βάση δεδομένων ονομαζόμενη εφεξής «Αρχείο

Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών». Μετηνεπιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου και των άρθρων 28 έως 31, όλες οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται και στο Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών. Δεν εφαρμόζεται η εξαίρεση της παραγράφου 2 του άρθρου 32.

2. Ως σοβαρές παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας, νοούνται μόνον παραβάσεις που τιμωρούνται:

- α) με ποινή ή μέτρο ασφαλείας στερητικά της ελευθερίας, ανώτατης διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών ή
- β) με πρόστιμο τουλάχιστον δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

3. Εάν οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές, στις περιπτώσεις που συμβουλευόμαστε το αρχείο φακέλων ερευνών, χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες για τον αποθηκευμένο φάκελο ερευνών σχετικά με πρόσωπο ή επιχείρηση, ζητούν τη συνδρομή του παρέχοντος κράτους - μέλους, βάσει των ισχυουσών νομοθετικών πράξεων περί αμοιβαίας συνδρομής.

Άρθρο 28

Λειτουργία και Χρήση του Αρχείου Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών

(Άρθρο 16 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Δεδομένα από τους φακέλους ερευνών θα καταχωρίζονται στο Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών μόνον για τους στόχους της παραγράφου 2 του άρθρου 13. Τα δεδομένα αυτά θα αφορούν μόνον τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) πρόσωπο ή επιχείρηση για τα οποία διεξάγεται ή διεξήχθη έρευνα από τις αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές και:

αβ) για το οποίο, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, υπάρχουν υπόνοιες ότι διαπράττει, έχει διαπράξει, συμμετέχει ή έχει συμμετάσχει στην τέλεση σοβαρής παράβασης των εθνικών νόμων, ή

αγ) για το οποίο υπάρχει αναφορά σχετικά με μία εκ των παραβάσεων αυτών, ή

αδ) στο οποίο επεβλήθη διοικητική ή δικαστική κύρωση για μία εκ των παραβάσεων αυτών,

β) τον τομέα που καλύπτει ο φάκελος ερευνών,

γ) το ονοματεπώνυμο, την ιθαγένεια και τα στοιχεία των εκπροσώπων της κατά το άρθρο 19 αρμόδιας αρχής που χειρίζεται τον φάκελο μαζί με τον αριθμό του φακέλου.

Τα δεδομένα των σημείων α', β' και γ' καταχωρίζονται σε αρχείο χωριστά για κάθε πρόσωπο ή επιχείρηση. Διασυνδέσεις αρχείων δεν επιτρέπονται.

2. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α' περιορίζονται στα ακόλουθα:

α) για τα πρόσωπα: επώνυμο, γένος, όνομα(-τα), προηγούμενα επώνυμα και ψευδώνυμα, ημερομηνία και τόπος γεννήσεως, ιθαγένεια και φύλο,

β) για τις επιχειρήσεις: επωνυμία, επωνυμία που χρησιμοποιεί η επιχείρηση στις εμπορικές της δραστηριότητες, διεύθυνση, αριθμός φορολογικού μητρώου και αριθμός μητρώου για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.

3. Τα δεδομένα καταχωρίζονται για περιορισμένο χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 31.

Άρθρο 29

(Άρθρο 17 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Οι αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές δεν υποχρεούνται να εισαγάγουν καταχωρίσεις σύμφωνα με το άρθρο 28 σε οποιαδήποτε ειδική περίπτωση εφόσον και όταν η εισαγωγή τους θα μπορούσε να βλάψει τη δημόσια τάξη ή άλλα ουσιώδη συμφέροντα, ιδίως αν με τον τρόπο αυτό δημιουργείται άμεση και σοβαρή απειλή κατά της δημόσιας ασφάλειας ή κατά της δημόσιας ασφάλειας άλλου κράτους - μέλους ή τρίτης χώρας ή σε περίπτωση που δημιουργείται κίνδυνος για ουσιώδη συμφέροντα ίσης σημασίας ή σε περίπτωση που τέτοιες καταχωρίσεις βλάπτουν σοβαρά τα ατομικά δικαιώματα ή θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο μια διεξαγόμενη έρευνα.

Άρθρο 30

(Άρθρο 18 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Η καταχώριση δεδομένων στο Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών και η χρήση των δεδομένων αυτών γίνεται μόνο από τις κατά το άρθρο 19 αρμόδιες αρχές

2. Κάθε χρήση στοιχείων από το Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών πρέπει να καλύπτει τα εξής δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) για τα πρόσωπα: όνομα ή/και επώνυμο ή/και γένος ή/και προηγούμενα επώνυμα ή/και ψευδώνυμο ή/και ημερομηνία γεννήσεως,

β) για τις επιχειρήσεις: εμπορική επωνυμία ή/και επωνυμία που χρησιμοποιεί η επιχείρηση στις εμπορικές της δραστηριότητες ή/και διεύθυνση ή/και αριθμό φορολογικού μητρώου ή/και αριθμό μητρώου για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.

Άρθρο 31

Περίοδος διατήρησης των δεδομένων στο Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών (Άρθρο 19 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Όταν τα δεδομένα καταχωρίζονται από τις αρμόδιες κατά το άρθρο 19 αρχές ο χρόνος διατήρησης των δεδομένων καθορίζεται κατά περίπτωση από την αρμόδια αρχή που έκανε την καταχώριση με κριτήριο την επίτευξη των σκοπών της παραγράφου 2 του άρθρου 13.

2. Ωστόσο, τα ακόλουθα χρονικά όρια, από την ημερομηνία εισαγωγής των δεδομένων στο φάκελο, δεν υπερβαίνονται σε καμία περίπτωση:

α) Ο χρόνος διατήρησης των δεδομένων σχετικά με φακέλους διεξαγομένων ερευνών δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη εάν στο διάστημα αυτό δεν έχει διαπιστωθεί καμία παράβαση. Τα δεδομένα διαγράφονται πριν τη λήξη της τριετούς περιόδου εφόσον πέρασαν δώδεκα (12) μήνες από την τελευταία έρευνα.

β) Τα δεδομένα σχετικά με φακέλους ερευνών, οι οποίες οδήγησαν στη διαπίστωση παράβασης, αλλά δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε καταδικαστική απόφαση ή στην απαγγελία διοικητικής κύρωσης, δεν φυλάσσονται για περίοδο άνω των έξι (6) ετών.

γ) Τα δεδομένα σχετικά με φακέλους ερευνών, οι οποίες οδήγησαν σε καταδικαστική απόφαση ή σε πρόστιμο, δεν φυλάσσονται για περίοδο άνω των δέκα (10) ετών.

3. Σε όλα τα στάδια ενός φακέλου έρευνας, όπως αναφέρονται στα ανωτέρω α', β' και γ' εδάφια της πρώτης παραγράφου, αφ' ης στιγμής, κατά τις ισχύουσες νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις του καταχωρίζοντος κράτους μέλους, ένα πρόσωπο ή μια επιχείρηση εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 28 απαλλάσσεται από τις κατηγορίες, τα δεδομένα του προσώπου ή της επιχείρησης διαγράφονται αμέσως.

4. Τα δεδομένα διαγράφονται αυτόματα από το Αρχείο Φακέλων Τελωνειακών Ερευνών αμέσως μόλις σημειωθεί υπέρβαση των μέγιστων διαστημάτων φύλαξης των δεδομένων που ορίζει η παράγραφος 1.

Άρθρο 32

Προστασία Δεδομένων

Προσωπικού Χαρακτήρα

(Άρθρο 21 παράγραφοι 1, 2, 3 και 5 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Τα δεδομένα μπορεί να αντιγραφούν μόνο για τεχνικούς σκοπούς όταν η αντιγραφή είναι αναγκαία για άμεση έρευνα από τις κατά το άρθρο 19 αρμόδιες αρχές.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 20 τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που εισάγονται από άλλα κράτη - μέλη δεν μπορεί να αντιγράφονται από το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών σε άλλα εθνικά αρχεία με εξαίρεση την αντιγραφή τους στα συστήματα διαχείρισης κινδύνου που χρησιμοποιούνται για να κατευθύνουν τους τελωνειακούς ελέγχους σε εθνικό επίπεδο ή σε σύστημα επιχειρησιακής ανάλυσης που χρησιμοποιούνται για το συντονισμό των ενεργειών. Οι αντιγραφές αυτές μπορούν να γίνουν στο βαθμό που απαιτείται για ειδικές περιπτώσεις ή έρευνες.

3. Το Τμήμα Ανάλυσης Κινδύνου της Διεύθυνσης Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων είναι η αρμόδια υπηρεσία για τη διαχείριση του συστήματος ανάλυσης κινδύνου που χρησιμοποιείται για να κατευθύνει τους τελωνειακούς ελέγχους. Οι αναλυτές του Τμήματος Ανάλυσης Κινδύνου έχουν το δικαίωμα να αντιγράφουν και να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταχωρισθεί στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αντιγράφονται από το Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών αποθηκεύονται μόνο για όσο διάστημα κρίνεται αναγκαίο από τους αναλυτές του Τμήματος Ανάλυσης Κινδύνου για την αξιολόγηση των παραμέτρων επικινδυνότητας. Η ανάγκη αποθήκευσής τους επανεξετάζεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Η περίοδος αποθήκευσης δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δεν είναι αναγκαία για τη συνέχιση της επιχειρησιακής ανάλυσης διαγράφονται αμέσως ή τους αφαιρούνται τα αναγνωριστικά στοιχεία.

Άρθρο 33

(Άρθρο 23 απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Κάθε πρόσωπο μπορεί να εγείρει αγωγή ή αναλόγως της περίπτωσης να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου ή αρμόδιας αρχής, σύμφωνα με τον 2472/1997, σχετικά με

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν εισαχθεί στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών και το αφορούν προκειμένου να:

α) διορθώσει ή διαγράψει ανακριβή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,

β) διορθώσει ή διαγράψει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν εισαχθεί ή αποθηκευθεί στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών κατά παράβαση του παρόντος,

γ) επιτύχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,

δ) κλειδώσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,

ε) λάβει αποζημίωση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 37.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 37, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη αναλαμβάνουν αμοιβαία την υποχρέωση να εκτελούν τις τελεσίδικες αποφάσεις δικαστηρίου, ή άλλης αρμόδιας αρχής, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1.

Άρθρο 34

(Άρθρο 24 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Αρμόδια εποπτεύουσα αρχή υπεύθυνη για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία διενεργεί ανεξάρτητο έλεγχο αυτού του είδους των δεδομένων που έχουν καταχωρισθεί στο Τελωνειακό Σύστημα Πληροφοριών είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα του ν. 2472/1997.

Άρθρο 35

Ασφάλεια του Τελωνειακού

Συστήματος Πληροφοριών

(Άρθρο 28 παράγραφοι 1 και 2 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 19 λαμβάνουν όλα τα αναγκαία διοικητικά μέτρα ασφαλείας όσον αφορά τα τεμαχικά του Τελωνειακού Συστήματος Πληροφοριών που λειτουργούν στη χώρα.

2. Ειδικότερα, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 19, λαμβάνουν μέτρα ώστε:

α) να εμποδίζουν κάθε μη εξουσιοδοτημένο άτομο να έχει πρόσβαση στις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των δεδομένων,

β) να εμποδίζουν την ανάγνωση, αντιγραφή, τροποποίηση ή αφαίρεση δεδομένων και υποθεμάτων τους από μη εξουσιοδοτημένα άτομα,

γ) να εμποδίζουν τη μη εξουσιοδοτημένη εισαγωγή δεδομένων και κάθε μη εξουσιοδοτημένη ανάγνωση, τροποποίηση ή διαγραφή δεδομένων,

δ) να εμποδίζουν την πρόσβαση σε δεδομένα του τελωνειακού συστήματος πληροφοριών από μη εξουσιοδοτημένα άτομα μέσω συσκευών διαβίβασης δεδομένων,

ε) να διασφαλίζουν ότι, όσον αφορά τη χρήση του τελωνειακού συστήματος πληροφοριών, τα εξουσιοδοτημένα άτομα έχουν δικαίωμα πρόσβασης μόνο σε δεδομένα για τα οποία έχουν αρμοδιότητα,

στ) να διασφαλίζεται ότι μπορεί να ελέγχεται και να βεβαιώνεται σε ποιες αρχές δύνανται να μεταβιβάζονται τα δεδομένα μέσω συσκευών διαβίβασης δεδομένων,

ζ) να διασφαλίζεται ότι μπορεί να ελέγχεται και να βεβαιώνεται εκ των υστέρων ποια δεδομένα εισήχθησαν στο Τελωνιακό Σύστημα Πληροφοριών, τότε εισήχθησαν και από ποιον, και να ελέγχεται η διακίνηση των δεδομένων αυτών,

η) να εμποδίζεται η μη εξουσιοδοτημένη ανάγνωση, αντιγραφή, τροποποίηση ή διαγραφή των δεδομένων κατά τη διάρκεια της διαβίβασής των και της μεταφοράς των σχετικών υποθεμάτων.

Άρθρο 36

(Άρθρο 29 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Η εθνική τελωνιακή αρχή του άρθρου 22 είναι υπεύθυνη για τα μέτρα ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 35, όσον αφορά τα τερματικά που είναι εγκατεστημένα στην ελληνική επικράτεια, τις λειτουργίες επανεξέτασης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 26 και στο άρθρο 31 και την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 37

Ευθύνες και υποχρεώσεις

(Άρθρο 30 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

1. Οι κατά το άρθρο 19 αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα που καταχωρίζονται στο Τελωνιακό Σύστημα Πληροφοριών είναι ακριβή, επικαιροποιημένα, πλήρη, αξιόπιστα, έχουν καταχωρισθεί νομίμως, η επεξεργασία τους γίνεται για το σκοπό για τον οποίον συλλέχθηκαν και δεν είναι υπερβολική σε σχέση με το σκοπό αυτόν.

2. Το ελληνικό δημόσιο υπέχει ευθύνη σύμφωνα με τους ορισμούς του ν. 2472/1997, καθώς και τις γενικές αστικές διατάξεις για οποιαδήποτε ζημία προκληθεί σε πρόσωπο εξαιτίας της χρήσης του Τελωνιακού Συστήματος Πληροφοριών ή της καταχώρισης ανακριβών δεδομένων ή της καταχώρισης και φύλαξης δεδομένων κατά παράνομο τρόπο.

3. Εάν κράτος - μέλος παραλήπτης καταβάλει αποζημίωση για ζημία που προκλήθηκε από τη χρήση ανακριβών δεδομένων που έχουν καταχωρισθεί στο Τελωνιακό Σύστημα Πληροφοριών από άλλο κράτος - μέλος, το τελευταίο επιστρέφει στο κράτος - μέλος παραλήπτη το ποσό που έχει καταβάλει ως αποζημίωση, λαμβάνοντας υπόψη τα τυχόν σφάλματα που οφείλονται στο κράτος - μέλος παραλήπτη.

Άρθρο 38

(Άρθρο 32 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Οι πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ανταλλάσσονται απευθείας μεταξύ των αρχών των κρατών-μελών.

Άρθρο 39

Τελικές διατάξεις

(Άρθρο 34 της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ)

Ο ν. 2706/1999 (Α' 77), με τον οποίο κυρώθηκε:

α) η Σύμβαση βάσει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνιακό τομέα που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 26 Ιουλίου 1995,

β) η συμφωνία για την προσωρινή εφαρμογή της Σύμβασης αυτής μεταξύ ορισμένων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 26 Ιουλίου 1995,

γ) το πρωτόκολλο σχετικά με την ερμηνεία της Σύμβασης για τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνιακό τομέα από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με προδικαστικές αποφάσεις και οι δηλώσεις που επισυνάπτονται σε αυτό που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 29 Νοεμβρίου 1996, ον. 2908/2001 (Α' 89), με τον οποίο κυρώθηκε το πρωτόκολλο που καταρτίστηκε με πράξη του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 1999, με βάση το άρθρο Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στη Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνιακό τομέα, καθώς και σχετικά με την προσθήκη του αριθμού καταχώρισης των μέσων μεταφοράς στη Σύμβαση, καθώς και ο ν. 3675/2008 (Α' 137) με τον οποίο κυρώθηκε το πρωτόκολλο σύμφωνα με το άρθρο 34 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 8 Μαΐου 2003 και το οποίο τροποποιεί τη Σύμβαση για τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνιακό τομέα όσον αφορά τη δημιουργία αρχείου φακέλων τελωνιακών ερευνών, καταργούνται από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

Τροποποιήσεις Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013)

1.α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4174/2013 (Α' 170) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επιτρέπεται η περαιτέρω εξουσιοδότηση υπογραφής από τα όργανα στα οποία μεταβιβάστηκαν οι αρμοδιότητες ή τα οποία εξουσιοδοτήθηκαν να υπογράφουν από τον Γενικό Γραμματέα, σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα αυτών, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των δύο πρώτων εδαφίων της παρούσας παραγράφου».

β. Η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι αποφάσεις για μεταβίβαση αρμοδιότητας, ανάθεση καθήκοντος ή εξουσιοδότηση υπογραφής μπορεί να τροποποιούνται εν όλω ή εν μέρει από το όργανο που τις εξέδωσε».

2.α. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4174/2013, οι λέξεις «εντός δέκα (10) ημερών» αντικαθίστανται με τις λέξεις «εντός τριάντα (30) ημερών».

β. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Η υποχρέωση ενημέρωσης για μεταβολές στα ατομικά στοιχεία φορολογούμενου φυσικού προσώπου, που δεν αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητά του δεν υπόκειται σε προθεσμία».

γ. Στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου οι λέξεις «του προηγούμενου εδαφίου» αντικαθίστανται με τις λέξεις «των προηγούμενων εδαφίων».

3. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4174/2013 μετά τις λέξεις «και ιδρύματα πληρωμών» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και με φορείς της Γενικής Κυβέρνησης».

4.α. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) άλλους υπαλλήλους της φορολογικής διοίκησης, μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δικηγόρους του Δημοσίου στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων τους».

β. Στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 μετά τις λέξεις στον «τομέα της φορολογίας» προστίθενται οι λέξεις «, τα άρθρα 295-319 του ν. 4072/2012 (Α' 86) με τα οποία ενσωματώθηκαν οι διατάξεις της οδηγίας 2010/24/ΕΕ σχετικά με την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα».

γ. Η περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) σε διαζευγμένους ή συζύγους σε διάσταση και σε ανιόντες και κατιόντες, για τον καθορισμό διατροφής κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, για τα στοιχεία που αναγράφονται ρητά σε αυτήν».

δ. Η παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων προσδιορίζεται η εφαρμογή του πλαισίου και των πολιτικών ασφαλείας του Υπουργείου Οικονομικών για την τήρηση του φορολογικού απορρήτου: α) από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, β) από τα πρόσωπα όλων των περιπτώσεων, πλην της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, το σύστημα καταχώρισης και παρακολούθησης χορήγησης απόρρητων στοιχείων ή πληροφοριών σε πρόσωπα εντός και εκτός της φορολογικής διοίκησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

5. Μετά το άρθρο 17 του ν. 4174/2013 προστίθεται άρθρο 17Α ως εξής:

«Άρθρο 17Α

Κυρώσεις για παραβίαση του φορολογικού απορρήτου

1. Η παραβίαση του απορρήτου των στοιχείων και πληροφοριών που τηρούνται στη φορολογική διοίκηση από τα πρόσωπα του άρθρου 17 που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 2 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλ-

λήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) συνιστά σε κάθε περίπτωση τα πειθαρχικά παραπτώματα της παράβασης καθήκοντος και της παραβίασης της υποχρέωσης εχεμύθειας, τα οποία μπορεί να επισύρουν την ποινή της οριστικής παύσης κατά τις περιπτώσεις γ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 107 και η' της παρ. 1 του άρθρου 109 του Κώδικα αυτού.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων επιβάλλεται στα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17 που παραβιάζουν το απορρητο και αποκαλύπτουν σε τρίτους στοιχεία και πληροφορίες που τηρούνται στη φορολογική διοίκηση και περιήλθαν σε γνώση τους, πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβίασης και τις συντρέχουσες περιστάσεις.

Το ανωτέρω πρόστιμο διαγράφεται εάν το πρόσωπο, σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε, αθώωθηκε με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή απαλλάχθηκε με αμετάκλητο βούλευμα, λόγω της ανυπαρξίας των πραγματικών περιστατικών, που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση του συγκεκριμένου παραπτώματος.

3. Η μη τήρηση του απορρήτου από το προσωπικό ή τους διοικούντες τις αναδόχους εταιρείες, οι οποίες διαχειρίζονται έργα του Υπουργείου Οικονομικών, τιμωρείται με πρόστιμο ποσού διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, ανά παράβαση, το οποίο επιβάλλεται στην εταιρεία με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

4. Για την επιβολή των κυρώσεων των προηγούμενων παραγράφων απαιτείται προηγούμενη ακρόαση του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται.

5. Σε περίπτωση επανάληψης της παραβίασης από το ίδιο πρόσωπο, επιβάλλεται πρόστιμο διπλάσιο του αρχικού επιβληθέντος.

6. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζεται η ειδικότερη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου».

6.α. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Φάκελος Τεκμηρίωσης, που αποτελείται κατά περίπτωση από το Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης και τον Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης, καταρτίζεται έως τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και συνοδεύεται από Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών, ο οποίος υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη φορολογική διοίκηση μέσα στην ίδια προθεσμία».

β. Η προηγούμενη περίπτωση εφαρμόζεται για φακέλους τεκμηρίωσης που καταρτίζονται για συναλλαγές φορολογικών ετών που αρχίζουν από την 1.1.2015 και μετά.

7. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η μέθοδος υπολογισμού του κύκλου εργασιών και των αντίστοιχων λογιστικών προτύπων, όπως επίσης απλουστευμένη διαδικασία για πολύ μικρές και μικρές οντότητες, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251),

καθώς επίσης και απαλλαγές από την υποχρέωση τεκμηρίωσης για πολύ μικρές οντότητες».

8.α. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4174/2013 οι λέξεις «εκατόν είκοσι (120) ημερών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαοκτώ (18) μηνών».

β. Στην ίδια ως άνω παράγραφο προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα μπορεί να ορίζεται μεγαλύτερος χρόνος για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου και μέχρι τριάντα έξι (36) μήνες από την υποβολή της αίτησης».

9.α. **Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:**

«α) **Η φορολογική διοίκηση μπορεί να διενεργεί φορο-λογικό έλεγχο από τα γραφεία της με βάση τις χρηματο-οικονομικές καταστάσεις, δηλώσεις και λοιπά έγγραφα που υποβάλλει ο φορολογούμενος, καθώς και έγγραφα και πληροφορίες που έχει στην κατοχή της ή με βάση τα βιβλία και λογιστικά αρχεία που προσκομίζονται από τον φορολογούμενο, κατόπιν σχετικού εγγράφου της φορολογικής διοίκησης.**

β. Στο ίδιο άρθρο προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων μπορεί με απόφασή του να ορίζει ειδικό τρόπο διενέργειας των ελέγχων, ενδεδειγμένες ελεγκτικές επαληθεύσεις, για ορισμένες ή και για όλες τις κατηγορίες των υπόχρεων, ανάλογα και με το αντικείμενο δραστηριότητας και το ύψος των οικονομικών δεδομένων, διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά τον έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

10. **Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:**

«2. **Εάν τα βιβλία και τα στοιχεία τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, η φορολογική διοίκηση έχει δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε σχετιζόμενα αρχεία. Ειδικότερα, ο φορολογούμενος υποχρεούται να παράσχει κάθε απαραίτητη πληροφορία για την απρόσκοπτη πρόσβαση στον οριζόμενο υπάλληλο της φορολογικής διοίκησης, ανεξάρτητα από τον τόπο της αποθήκευσης και της μορφής των δεδομένων αυτών. Την ίδια υποχρέωση έχουν και όσοι τρίτοι παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες προς τον φορολογούμενο, οι οποίες σχετίζονται με την αποθήκευση και επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, εφόσον αυτό ζητηθεί από τη φορολογική διοίκηση. Η φορολογική διοίκηση δικαιούται να λαμβάνει τα ηλεκτρονικά αρχεία σε αναγνώσιμη ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή.**

11.α. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η είσοδος στην κατοικία του φορολογουμένου επιτρέπεται μόνο με εντολή του αρμόδιου Εισαγγελέα και ο έλεγχος πραγματοποιείται μόνο με την παρουσία δικαστικού λειτουργού».

β. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του ίδιου άρθρου οι λέξεις «τα οποία επηρεάζουν τον υπολογισμό της φορολογικής οφειλής» αντικαθίστανται με τις λέξεις «από τα οποία προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτήν που είχε προσδιορισθεί κατόπιν του αρχικού ελέγχου».

12. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4174/2013 οι λέξεις «τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου» αντικαθίστανται με τις λέξεις «σημείωμα διαπιστώσεων με τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου».

13. Στο άρθρο 50 του ν. 4174/2013 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Από τις ανωτέρω διατάξεις εξαιρούνται οι αρχηγοί των διπλωματικών αποστολών και των προξενικών αρχών για τα χρέη του διαπιστευόντος ή αποστέλλοντος κράτους αντίστοιχα».

14.α. Στην παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 προστίθενται περιπτώσεις ι', ια' και ιβ' ως εξής:

«ι) παραβιάζει ή παραποιεί ή επεμβαίνει κατά οποιονδήποτε τρόπο στη λειτουργία των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών,

ια) εκδίδει στοιχεία λιανικής πώλησης χωρίς τη χρήση φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού ή από φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό ο οποίος δεν λειτουργεί με εγκεκριμένες προδιαγραφές,

ιβ) εκδίδει δελτία και αποδείξεις από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Ελέγχου Εισροών – Εκροών, χωρίς τη χρήση εγκεκριμένου μοντέλου μηχανισμού σήμανσης (Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ.).

β. Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προστίθενται περιπτώσεις στ' και ζ' ως εξής:

«στ) πεντακόσια (500) ευρώ, ανά φορολογικό έλεγχο, για παραβάσεις των περιπτώσεων ια' και ιβ' της παραγράφου 1,

ζ) πέντε, δέκα, και είκοσι χιλιάδες (5.000, 10.000, 20.000) ευρώ, για κάθε παράβαση της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1, κατά περίπτωση και ως εξής: πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, όταν υπαίτιος της παράβασης είναι ο κάτοχος-χρήστης του φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού, δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, όταν υπαίτιος της παράβασης είναι η επιχείρηση μεταπώλησης ή τεχνικής υποστήριξης και είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ σε περίπτωση που υπαίτιος της παράβασης είναι η επιχείρηση που έχει λάβει έγκριση λογισμικού (software) και υλισμικού (hardware) από τα αρμόδια όργανα».

γ. Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται για παραβάσεις που διαπιστώνονται από την 1.1.2016 και εφεξής.

15. Το άρθρο 54B του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο φορολογούμενος δεν υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων ή υποβάλει εκπρόθεσμη ή ανακριβή δήλωση, με συνέπεια τη μη διενέργεια εκκαθάρισης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. ή την εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό αυτού σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αφετηρία για την επιβολή των προστίμων, ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων. Ως αφετηρία για την επιβολή των τόκων ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας της πρώτης ηλεκτρονικής έκδοσης των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το οικείο έτος από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για τους υπόχρεους του έτους αυτού».

16. Στην παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται σε εξήντα (60) μέρες για φορολογούμενους κατοίκους εξωτερικού».

17. Οι διατάξεις της παραγράφου 15 ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 41

Τροποποιήσεις του ν. 4308/2014

1.α. Στην περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251) η φράση «του ιδιωτικού τομέα» διαγράφεται.

β. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) οι οποίοι μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος είχαν την υποχρέωση εφαρμογής του Π.δ. 1123/1980 (Α' 283)».

γ. Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) Οι φορείς του δημόσιου τομέα του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 εκτός Γενικής Κυβέρνησης οι οποίοι μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος είχαν την υποχρέωση εφαρμογής του Π.δ. 1123/1980».

δ. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου καταργείται.

ε. Η παράγραφος 7 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Οι φορείς του δημόσιου τομέα του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 οι οποίοι από άλλη διάταξη νόμου υποχρεώνονταν σε εφαρμογή του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών της Υποπαραγράφου Ε1 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όταν δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παρ. 2, εφαρμόζουν μόνο τα άρθρα 3 έως και 15 του παρόντος νόμου, πλην των διατάξεων των παραγράφων 8 έως 12 του άρθρου 3 και των διατάξεων που αφορούν την κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων».

στ. Στην περίπτωση β' της παρ. 9 του ίδιου άρθρου οι λέξεις «στα αποτελέσματα της περιόδου» διαγράφονται.

2. Η παρ. 10 του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 καταργείται.

3. Στο άρθρο 3 του ν. 4308/2014 προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Οι οντότητες που βάσει του παρόντος μπορεί να χρησιμοποιούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα αλλά από άλλο νόμο υποχρεούνται σε σύνταξη ισολογισμού χωρίς τήρηση διπλογραφικού συστήματος, δεν υποχρεούνται από τον παρόντα νόμο σε εφαρμογή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος».

4.α. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4308/2014 προστίθεται η φράση «και πάντως εντός του φορολογικού έτους που έγινε η παράδοση».

β. Στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 13 μετά τις λέξεις «Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παροχής» και πριν τη λέξη «υπηρεσίας» προστίθεται η λέξη «αγαθών».

5. Στην παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 η αναφορά «(α) έως (στ)» γίνεται «(α) έως (ε)».

6.α. Η περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 4308/2014 καταργείται.

β. Στην παράγραφο 9 του άρθρου 37 οι λέξεις «τις παραγράφους 4, 6 και 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την παρ. 7».

γ. Στην παράγραφο 10 του άρθρου 37 διαγράφονται οι λέξεις «και οι μικρές».

Άρθρο 42

Τροποποιήσεις του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 για τη δημοσιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Ο τίτλος και οι παράγραφοι 1, 2 και 4 του άρθρου 9 του ν. 3943/2011 (Α' 66) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 9

Δημοσιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης

1. Τα στοιχεία των συνολικών ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Δημόσιο από κάθε αιτία και των ασφαλιστικών οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δημοσιοποιούνται υποχρεωτικά σε διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, εφόσον η βασική ληξιπρόθεσμη οφειλή προς το Δημόσιο ή και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης υπερβαίνει ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και η καταβολή της καθυστερεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους. Η ενημέρωση των οφειλετών που εμπίπτουν στη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου διενεργείται με τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 2472/1997 (Α' 50) ή και με την αποστολή, τουλάχιστον οκτώ (8) ημέρες πριν τη δημοσιοποίηση, ηλεκτρονικής ειδοποίησης στην τελευταία δηλωθείσα, στη φορολογική διοίκηση, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των οφειλετών, με την οποία αυτοί καλούνται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.

2. Από τη ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται:

α) οι οφειλές που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών, εφόσον τηρούνται οι όροι τους και για όσο χρόνο διαρκεί η διευκόλυνση ή η ρύθμιση,

β) οι οφειλές για τις οποίες έχει χορηγηθεί αναστολή καταβολής με προσωρινή διαταγή, δικαστική απόφαση, πράξη διοικητικού οργάνου ή εκ του νόμου,

γ) οι οφειλές που έχουν χαρακτηριστεί ανεπίδεκτες είσπραξης,

δ) οι οφειλές αποβιωσάντων οφειλετών,

ε) οι οφειλές ανηλίκων οφειλετών και

στ) οι οφειλές του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων μπορούν να ορίζονται και άλλες οφειλές οι οποίες εξαιρούνται από τη δημοσιοποίηση.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι τεχνικές προδιαγραφές, ο χρόνος και ο τρόπος δημοσιοποίησης στο διαδίκτυο, η διαδικασία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης, τα δεδομένα που δημοσιοποιούνται, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις άρσης ή διόρθωσης της δημοσιοποίησης, τα αρμόδια όργανα για τη διενέργεια της δημοσιοποίησης και την άρση αυτής, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας και κάθε άλλο ειδικό θέμα, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του ν. 2472/1997. Με όμοια απόφαση μπορεί να μεταβάλλεται το ποσό του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ».

Άρθρο 43

Τροποποιήσεις του άρθρου 9 του ν. 4171/1961

1. Η περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4171/1961 (Α' 93), που προστέθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4332/2015 (Α' 76), καταργείται από τότε που ίσχυσε.

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4171/1961 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με όμοια απόφαση καθορίζονται επίσης τα λοιπά απαραίτητα δικαιολογητικά και στοιχεία ενημέρωσης που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις στις αρμόδιες υπηρεσίες, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου».

Άρθρο 44

Συμμετοχή της Ελλάδας στον Ενδοευρωπαϊκό Οργανισμό Φορολογικών Διοικήσεων (ΙΟΤΑ)

Εγκρίνεται από την 1η Ιανουαρίου 2006 η συμμετοχή της Ελλάδας, ως πλήρους μέλους στον μη κερδοσκοπικό διακυβερνητικό Οργανισμό με την ονομασία «Ενδοευρωπαϊκός Οργανισμός Φορολογικών Διοικήσεων» (Intraeuropean Organisation of Tax Administrations - ΙΟΤΑ) που τελεί υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1040837/12.4.2006 αίτηση, υπό μορφή επιστολής, του Υφυπουργού Οικονομικών

και την υπ' αριθμ. 100/26.5.2006 αποδοχή του ελληνικού αιτήματος για ένταξη στον ως άνω Οργανισμό. Από την 1.1.2006 ενεργοποιείται η ισχύς των διατάξεων του καταστατικού του εν λόγω Οργανισμού σύμφωνα με το οποίο η Ελλάδα αποτελεί πλήρες μέλος του.

Άρθρο 45

Παράταση προθεσμίας του άρθρου 7 του ν. 4337/2015

α. Η προθεσμία που προβλέπεται από το πέμπτο εδάφιο των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 (Α' 129), παρατείνεται από τη λήξη της και μέχρι την 30.10.2016.

β. Για την καταβολή εξακολουθούν να ισχύουν τα προβλεπόμενα από το τέταρτο εδάφιο των ως άνω παραγράφων. Εξαιρετικά, για δηλώσεις που έχουν υποβληθεί μετά τη λήξη της προβλεπόμενης από το πέμπτο εδάφιο των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 (Α' 129) προθεσμίας και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, η καταβολή γίνεται εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 46

Τροποποιήσεις του άρθρου 20 του ν. 2948/2001

1. Η παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001 (Α' 242) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα αυτοκίνητα οχήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου με τις οποίες ορίζεται διαφορετικά και λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων της οδηγίας 1999/62/ΕΚ ως προς τα βαρέα φορτηγά οχήματα, ορίζονται ως εξής:

Α. Αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης

α) Επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, έως τις 31.10.2010 και δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών, ως εξής:

Πρώτη ταξινόμηση στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ έως το έτος 2000	Κατηγορία	Κυλινδρισμός κινητήρα (κυβ. εκατ.)	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε Ευρώ)
	A'	Έως 300	22
	B'	301-785	55
	Γ'	786-1.071	120
	Δ'	1.072-1.357	135
	Ε'	1.358-1.548	225
	ΣΤ'	1.549-1.738	250
	Z'	1.739-1.928	280
	H'	1.929-2.357	615
	Θ'	2.358-3.000	820
	Ι'	3.001-4.000	1.025
Κ'	4.001 και άνω	1.230	

Πρώτη ταξινόμηση στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ από το έτος 2001 έως το 2005	Κατηγορία	Κυλινδρισμός κινητήρα	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε Ευρώ)
	A'	Έως 300	22
	B'	301-785	55
	Γ'	786-1.071	120
	Δ'	1.072-1.357	135
	Ε'	1.358-1.548	240
	ΣΤ'	1.549-1.738	265

Z'	1.739-1.928	300
H'	1.929-2.357	630
Θ'	2.358-3.000	840
Ι'	3.001-4.000	1.050
Κ'	4.001 και άνω	1.260

Πρώτη ταξινόμηση στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ από το έτος 2006 και μετά	Κατηγορία	Κυλινδρισμός κινητήρα	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε Ευρώ)
	A'	Έως 300	22
	B'	301-785	55
	Γ'	786-1.071	120
	Δ'	1.072-1.357	135
	Ε'	1.358-1.548	255
	ΣΤ'	1.549-1.738	280
	Z'	1.739-1.928	320
	H'	1.929-2.357	690
	Θ'	2.358-3.000	920
	Ι'	3.001-4.000	1.150
Κ'	4.001 και άνω	1.380	

β) Επιβατικά αυτοκίνητα ταξινομούμενα για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, από 1.11.2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανα χιλιόμετρο).

Λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO₂ ανα χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO₂ (σε ευρώ)
0-90	0
91-100	0,90
101-120	0,98
121-140	1,20
141-160	1,85
161-180	2,45
181-200	2,78
201-250	3,05
Άνω των 251	3,72

Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): 140 ευρώ.

Στα ανωτέρω αυτοκίνητα περιλαμβάνονται και τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που εισάγονται από το αλλοδαπό προσωπικό των εμποροβιομηχανικών επιχειρήσεων των εγκατεστημένων στην Ελλάδα με βάση του α.ν. 89/1967 (Α' 132). Επίσης περιλαμβάνονται και τα τύπου Jeep αυτοκίνητα, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών.

γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα		Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως	1.500	75
Β'	1.501	-	3.500
Γ'	3.501	-	10.000
Δ	10.001	-	20.000
Ε	20.001	-	30.000
ΣΤ'	30.001	-	40.000
Ζ'	40.001	και άνω	1.490

Για τα ρυμουλκά (τράκτορ): 300 ευρώ.

δ) Λεωφορεία:

Κατηγορία	Θέσεις καθήμενων	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως	33
Β'	34-	50
Γ'	51	και άνω

ε) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες: 535 ευρώ.

Ασθενοφόρα και νεκροφόρες: 300 ευρώ.

στ) Ειδικά, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των ιδιωτικής χρήσης επιβατικών οχημάτων που τελούν στο ανασταλτικό τελωνειακό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της υποπερίπτωσης α'.

ζ) Στα εκποιούμενα από το Δημόσιο ή τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ. Α.Ε.) επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία τίθενται από τους αγοραστές σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών, σύμφωνα με τον τρίτο πίνακα της υποπερίπτωσης α'.

Ειδικά, υβριδικά αυτοκίνητα οχήματα και υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, που εμπίπτουν στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, έως 1549 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησης στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής από 1549 κ.εκ. και άνω, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο 60% των τελών των αντίστοιχων συμβατικών.

Ειδικά, προκειμένου για ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα οχήματα και ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες, της πιο πάνω κατηγορίας, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

η) Για τα καινούργια ή μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενα τροχήσπιτα και θωρακισμένα επιβατικά οχήματα, επειδή εξαιρούνται από τη μέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

θ) Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, με πρώτο έτος κυκλοφορίας στη διεθνή αγορά πριν από την 1.1.2002, ανεξάρτητα του χρόνου της πρώτης ταξινόμησης στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, επειδή για τα οχήματα αυτά δεν ήταν υποχρεωτική η μέτρηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής, υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

ι) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που αποχαρακτηρίζονται και τίθενται σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, ως ημερομηνία για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας, νοείται η ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ.

ια) Για τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης που είχαν ταξινομηθεί στη χώρα μας και μετά τη διαγραφή τους από το Μητρώο του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, επαναταξινομούνται στη χώρα, ως ημερομηνία πρώτης ταξινόμησής τους, νοείται η ημερομηνία της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στη χώρα μας ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, πριν από τη διαγραφή τους.

Β. Αυτοκίνητα οχήματα δημόσιας χρήσης.

α) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, έως την 31.10.2010: 290 ευρώ.

β) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) ταξινομούμενα για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, από την 1.11.2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

Κλιμάκιο εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γρμ. CO2 ανά χιλιόμετρο)	Ετήσια Τέλη κυκλοφορίας ανά γρμ. εκπομπών CO2 (σε ευρώ)
0-100	0,00
101-150	2,25
Άνω των 151	2,80

γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως 3.500	125
Β'	3.501-10.000	195
Γ'	10.001-19.000	340
Δ'	19.001-26.000	495
Ε'	26.001-33.000	650
ΣΤ'	33.001-40.000	925
Ζ'	40.001 και άνω	1.460

Για τα ρυμουλκά (τράκτορ): 300 ευρώ.

δ) Λεωφορεία:

Κατηγορία ΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως 50	210
Β'	51 και άνω	385

Κατηγορία ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων και ορθίων	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως 50	215
Β'	51 και άνω	300

Κατηγορία ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθημένων	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α'	έως 40	430
Β'	41 και άνω	595

Γ. Για τα αλλοδαπά φορτηγά αυτοκίνητα, για κάθε ταξίδι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις σχετικές διακρατικές συμβάσεις: 100 ευρώ.

Δ. Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσικλετών: 10 ευρώ ανά ημέρα για τα αυτοκίνητα οχήματα και 3 ευρώ ανά ημέρα για τις μοτοσικλέτες.

Ε. Για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων: α) Για μοτοσικλέτες: 30 ευρώ. β) Για λοιπά οχήματα: 150 ευρώ.

ΣΤ. Τα τέλη κυκλοφορίας των δίτροχων, τρίτροχων μοτοποδηλάτων ορίζονται σε 12 ευρώ».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3986/2011 (Α' 152) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα δημοσίας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα έως 1929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα δημοσίας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, έως την 31.10.2010, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1549 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα από 1549 κ.εκ. και άνω, που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο 60% των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Για τα πιο πάνω οχήματα, ανεξάρτητα κυλινδρισμού κινητήρα, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημοσίας χρήσης οχήματα.

Τα επιβατικά ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημοσίας χρήσης, που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα αυτά, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημοσίας χρήσης οχήματα.

Οι υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες δημοσίας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τις υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες δημοσίας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1929

κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Οι υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.549 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τις υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα από 1549 κ.εκ. και άνω, ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο 60% των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Οι επιβατικές ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημοσίας χρήσης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα ή σε χώρα της ΕΕ/ΕΟΧ, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας».

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2017 και επομένων.

Άρθρο 47

Αναμόρφωση του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ αγροτών

1. Οι διατάξεις του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248), αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 41

Ειδικό καθεστώς αγροτών

1. Οι αγρότες, οι οποίοι κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποίησαν προς οποιοδήποτε πρόσωπο παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών των οποίων η αξία ήταν κατώτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5. Οι εν λόγω αγρότες δεν επιβαρύνονται με φόρο προστιθέμενης αξίας τις παραδόσεις των αγαθών τους και τις παροχές των υπηρεσιών τους και δικαιούνται επιστροφής του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσής τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3.

2. Η επιστροφή του φόρου ενεργείται από το Δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή έξι τοις εκατό (6%), στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος ΙV του παρόντος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο. Για την πραγματοποίηση της επιστροφής αυτής υποβάλλεται δήλωση – αίτηση επιστροφής.

Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, ως αξία των παραδιδόμενων προϊόντων ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, λαμβάνεται αυτή που προκύπτει από τα οικεία νόμιμα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά), με την προϋπόθεση ότι η παραγωγή προϊόντων και η

παροχή υπηρεσιών προέρχεται από εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων που είτε ανήκουν στον αγρότη κατά κυριότητα είτε έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης με οποιαδήποτε έννομη σχέση.

Σε περίπτωση παράδοσης αγροτικών προϊόντων από τρίτους υποκείμενους στο φόρο, για λογαριασμό των παραγωγών αγροτών, η παραπάνω αξία λαμβάνεται χωρίς φόρο και προμήθεια.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζονται για παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και για παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούνται προς άλλους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου ή προς μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα. Για τις εν λόγω πράξεις εκδίδεται ειδικό στοιχείο που περιλαμβάνει το είδος, την ποσότητα και την αξία των παραδιδόμενων αγαθών ή το είδος και την αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η αξία που αναγράφεται επί του ειδικού στοιχείου λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αξίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 30, 31 και 32 δεν εφαρμόζονται για τους αγρότες που υπάγονται στο καθεστώς του άρθρου αυτού. Το αυτό ισχύει και για τις διατάξεις των άρθρων 36 και 38, με εξαίρεση τις υποχρεώσεις που αφορούν ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών.

5. Δεν υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου, αλλά εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς οι αγρότες οι οποίοι:

α) ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών,

β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σε αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν λογιστικά αρχεία (βιβλία) σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

δ) παραδίδουν προϊόντα παραγωγής τους από λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις των προϊόντων τους προς άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε..

Η ένταξη στο κανονικό καθεστώς ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία συντρέχει μία των προϋποθέσεων της ανωτέρω περίπτωσης. Για την ένταξη στο κανονικό καθεστώς υποβάλλεται δήλωση έναρξης ή μεταβολών, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4174/2013 (Α' 170). Αν η ένταξη στο κανονικό καθεστώς πραγματοποιείται εντός του φορολογικού έτους, οι αγρότες έχουν δικαίωμα επιστροφής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, για πράξεις που πραγματοποιούνται κατά το χρόνο ένταξής τους στο καθεστώς του παρόντος άρθρου.

6. Οι αγρότες που εντάσσονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου μπορούν να επιλέξουν τη μετάταξή τους στο κανονικό καθεστώς με υποβολή δήλωσης μεταβολών στη φορολογική διοίκηση.

Η προαιρετική μετάταξη από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς ισχύει είτε από την έναρξη του φορολογικού έτους και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν την πάροδο τριετίας, είτε από την ημερομηνία υποβολής της ανωτέρω δήλωσης αν η μετάταξη πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους και δεν μπορεί να ανακληθεί πριν την πάροδο τριετίας, η οποία αρχίζει από την έναρξη του επόμενου από τη μετάταξη φορολογικού έτους.

Η υποχρεωτική μετάταξη από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς, λόγω μη πλήρωσης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ισχύει από την έναρξη του φορολογικού έτους με υποβολή δήλωσης μεταβολών. Η μη υποβολή της δήλωσης μεταβολών δεν επηρεάζει την υποχρεωτική μετάταξη στο κανονικό καθεστώς.

Μετάταξη από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο από την έναρξη του φορολογικού έτους με υποβολή δήλωσης μεταβολών στη φορολογική διοίκηση, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1 και δεν υφίστανται οι περιορισμοί των περιπτώσεων α' έως και δ' της παραγράφου 5.

7. Οι μετατασσόμενοι είναι υποχρεωμένοι να διενεργούν, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη μετάταξη, απογραφή που να περιλαμβάνει:

α) τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνονται όσα έχουν συλλεχθεί, οι ρητημένοι καρποί και οι καλλιέργειες που βρίσκονται σε εξέλιξη,

β) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής, όπως σπόρων, λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, ζωοτροφών και λοιπών συναφών, κατά συντελεστή φόρου,

γ) τα αγαθά επένδυσης, εφόσον χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της επιχείρησης και δεν παρήλθε η πενταετής περίοδος του διακανονισμού.

Τα αποθέματα των πιο πάνω περιπτώσεων β' και γ' απογράφονται σε τιμές κόστους.

8. Τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων θεωρούνται:

α) ως αγορές του κανονικού καθεστώτος απόδοσης του φόρου, σε τιμή πώλησης κατά το χρόνο της μετάταξης, με δικαίωμα να εκπέσουν τον κατ' αποκοπή φόρο, αν γίνεται μετάταξη από το ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου στο κανονικό καθεστώς,

β) ως παράδοση αγαθών σε τιμή πώλησης, υποκείμενη στο φόρο με τον κατ' αποκοπή συντελεστή, αν γίνεται μετάταξη από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς.

9. Σε περίπτωση μετάταξης από το ειδικό καθεστώς στο κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου, οι μετατασσόμενοι δικαιούνται να εκπέσουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

α) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,

β) τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος του φόρου που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη της πενταετούς περιόδου διακανονισμού.

10. Σε περίπτωση μετάταξης από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, οι μετατασσόμενοι είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

α) τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,

β) τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος τους που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη του διακανονισμού της πενταετούς περιόδου.

11. Για τα απογραφόμενα αγαθά που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 7 υποβάλλεται, μέσα σε δύο (2) μήνες από τη μετάταξη, δήλωση που περιλαμβάνει την αξία των αποθεμάτων και το φόρο που εκπίπτει ή καταβάλλεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των πιο πάνω παραγράφων 8, 9 και 10.

Ο φόρος αυτός εκπίπτει με τη δήλωση ΦΠΑ του άρθρου 38 της φορολογικής περιόδου κατά την οποία υποβάλλεται η δήλωση αποθεμάτων. Για τους αγρότες που μετατάσσονται από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, η δήλωση για την απόδοση του φόρου υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν που υποβάλλεται η δήλωση αποθεμάτων.

12. Οι αγρότες που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και επιθυμούν να υπαχθούν στο κανονικό καθεστώς υποβάλλουν δήλωση έναρξης.

Οι αγρότες που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, πριν την υποβολή της δήλωσης - αίτησης επιστροφής του φόρου εγγράφονται στο καθεστώς αυτό με δηλούμενη ημερομηνία τουλάχιστον την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου φορολογικού έτους, προκειμένου να έχουν δικαίωμα επιστροφής για πωλήσεις αγροτικών προϊόντων και παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποίησαν κατά το φορολογικό έτος αυτό.

Η ανωτέρω υποχρέωση εγγραφής στο ειδικό καθεστώς αγροτών καταλαμβάνει και τους αγρότες που πραγματοποιούν αποκλειστικά τις πράξεις της παραγράφου 3.

13. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται ότι η επιστροφή του φόρου ενεργείται από τον αγοραστή των αγροτικών προϊόντων ή τον λήπτη των αγροτικών υπηρεσιών.

14. Με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται:

α) ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής της δήλωσης - αίτησης επιστροφής, ο τύπος και το περιεχόμενο αυτής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εκκαθάριση και την απόδοση του επιστρεπτέου φόρου,

β) ο τύπος και το περιεχόμενο του ειδικού στοιχείου που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 3, καθώς και κάθε άλλο διαδικαστικό θέμα,

γ) ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης μετάταξης που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 7 και της δήλωσης αποθεμάτων που προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 12, καθώς επίσης και τα συνυποβαλλόμενα με αυτές στοιχεία.

15. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορούν να ορίζονται οι αγροτικοί συνεταιρισμοί ως φορείς που μεσολαβούν στην υποβολή των δηλώσεων - αιτήσεων επιστροφής και γενικά στη διαδικασία επιστροφής του φόρου».

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν από 1.1.2017.

Άρθρο 48

Τροποποίηση του άρθρου 167 του ν. 4099/2012

α. Μετά το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4099/2012 (Α' 250), προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας των κτηρίων του Υπουργείου Οικονομικών, όπως προσδιορίστηκαν με την ΑΤΔ 1140472 ΕΞ 2015/ 30.10.2015 (Β' 2347) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να επανασυνάπτονται ατομικές συμβάσεις μίσθωσης έργου, με ημερομηνία λήξης 31.12.2016, με ιδιώτες που απασχολούνται στον καθαρισμό των εν λόγω κτιρίων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διατάξεως».

β. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπογράφονται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

γ. Δαπάνες από τις αυτοδικαίως παραταθείσες ατομικές συμβάσεις του άρθρου 167 του ν. 4099/2012, για την εργασία που παρασχέθηκε δυνάμει των συμβάσεων αυτών, για την καθαριότητα κτιρίων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων από 1.1.2016 μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορούν να πληρωθούν, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών τρέχοντος οικονομικού έτους κατά παρέκκλιση των περί δεσμεύσεως υποχρεώσεων διατάξεων.

Άρθρο 49

Τροποποιήσεις του ν. 3427/2005 και του ν. 4223/2013

1. Οι περιπτώσεις ι', ια', ιβ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) αντικαθίστανται ως εξής:

«ι) τον κηδεμόνα, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται,

ια) τον εκτελεστή διαθήκης ή τον εκκαθαριστή κληρονομιάς, για την κληρονομιά ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί,

ιβ) το σύνδικο της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία,

ιγ) το μεσεγγυόχο ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση».

2. Οι περιπτώσεις γ', δ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίστανται ως εξής:

«γ) Ο κηδεμόνας, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται.

δ) Ο εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς για την κληρονομιά ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

ε) Ο μεσεγγυόχος ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση.

στ) Ο σύνδικος της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία».

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 50

Τροποποίηση του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248) προστίθεται περίπτωση ιδ' ως εξής:

«ιδ) Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς εγχώριους ή άλλων χωρών, καθώς και σε πρεσβείες κρατών με σκοπό να διατεθούν περαιτέρω άνευ ανταλλάγματος στους φορείς του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 7, για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων».

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει την 1.12.2015.

Άρθρο 51

Τροποποιήσεις του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 (Α' 170)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση μη έκδοσης φορολογικού στοιχείου ή έκδοσης ή λήψης ανακριβούς στοιχείου για πράξη που επιβαρύνεται με ΦΠΑ, επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα τοις εκατό (50%) επί του φόρου που θα προέκυπτε από το μη εκδοθέν στοιχείο ή επί της διαφοράς, αντίστοιχα.

Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο, αθροιστικά ανά φορολογικό έλεγχο, των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος και των πεντακοσίων (500) ευρώ, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.

Σε περίπτωση διαπίστωσης, στο πλαίσιο μεταγενέστερου ελέγχου, εκ νέου διάπραξης της ίδιας παράβασης, εντός πενταετίας από την έκδοση της αρχικής πράξης, επιβάλλεται πρόστιμο εκατό τοις εκατό (100%) επί του φόρου που θα προέκυπτε από το μη εκδοθέν στοιχείο ή επί της διαφοράς, αντίστοιχα, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο, αθροιστικά ανά φορολογικό έλεγχο, των πεντακοσίων (500) ευρώ, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος και των χιλίων (1.000) ευρώ, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.

Στην περίπτωση κάθε επόμενης ίδιας παράβασης στο πλαίσιο μεταγενέστερου ελέγχου εντός πενταετίας από την έκδοση της αρχικής πράξης, επιβάλλεται πρόστιμο διακόσια τοις εκατό (200%) επί του φόρου που θα προέκυπτε από το μη εκδοθέν στοιχείο ή επί της διαφοράς, αντίστοιχα, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο, αθροιστικά ανά φορολογικό έλεγχο, των χιλίων (1.000) ευρώ, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος

και των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος».

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση που επιβάλλονται τα πρόστιμα για παραβάσεις των παραγράφων 1, 3 και 4 για τις οποίες συντρέχει και περίπτωση παράβασης της παραγράφου 2 περί υποβολής ανακριβούς ή μη υποβολής δήλωσης, τα πρόστιμα αυτά αφαιρούνται από το πρόστιμο της παραγράφου 2. Ειδικά στην περίπτωση επιβολής προστίμων για παραβάσεις της παραγράφου 1 για τις οποίες συντρέχει και περίπτωση παράβασης της παραγράφου 2, αφαιρείται το αναλογικό πρόστιμο του 50% και όχι το ελάχιστο πρόστιμο των διακοσίων πενήντα (250) ή πεντακοσίων (500) ευρώ ή το επιβληθέν σε επόμενους ελέγχους διπλάσιο ή τετραπλάσιο πρόστιμο για διάπραξη ιδίων παραβάσεων εντός πενταετίας».

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν από τις 25.7.2016.

Άρθρο 52

1. Στο άρθρο 36 του ν. 4368/2016 (Α' 21) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ο τρόπος λειτουργίας, η διαδικασία λήψης απόφασης, η ιεράρχηση κριτηρίων και η συγκριτική αξιολόγηση των κρινόμενων των Συμβουλίων προσλήψεων — κρίσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, των Συμβουλίων Επιλογής Διευθυντών και Επιλογής Συντονιστών Διευθυντών των υποπεριπτώσεων β' και δ' της περίπτωσης Θ' του άρθρου 4 του ν. 3754/2009 (Α' 43), όπως ισχύει, καθώς και των Συμβουλίων προσλήψεων κρίσεων και Επιλογής Διευθυντών του ΕΚΑΒ των περιπτώσεων Α' και Β' της παρ. 24 του άρθρου 11 του ν. 2889/2001 (Α' 37), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 16 του άρθρου 8 του ν. 3868/2010 (Α' 129), ρυθμίζονται με την απόφαση του Υπουργού Υγείας της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου».

2. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 98 του ν. 4368/2016 (Α' 21) παρατείνεται για επτά (7) μήνες από τη λήξη της, ήτοι από 1.6.2016 έως 31.12.2016.

3. Η ισχύς των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 66 του ν. 4316/2014 (Α' 270) παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2016.

4. Η ισχύς των συμβάσεων μεταξύ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, φυσικοθεραπευτών, πολυιατρείων, κέντρων διημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας, οικοτροφείων, ειδικών ιδρυμάτων για ΑΜΕΑ, ιδρυμάτων ασυλικού τύπου, ιδρυμάτων/κλινικών χρονίων παθήσεων, μονάδων φροντίδας ηλικιωμένων, μονάδων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, οδοντοτεχνικών, ιδιωτικών κλινικών, ΜΧΑ, ΜΤΝ και κέντρων αποκατάστασης -αποθεραπείας, που έχουν λήξει ή/και λήγουν από τις 30.6.2016 και μετά, παρατείνονται από τη λήξη τους, ήτοι από 1.7.2016, μέχρι την υπογραφή των νέων συμβάσεων μεταξύ Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των ανωτέρω παρόχων. Οι δαπάνες αυτές επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ενταλματοποιούνται και εκκαθαρίζονται

από αυτόν, σύμφωνα με τα απαιτούμενα παραστατικά που έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν.

5. Οι μετακινήσεις του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένου και του ιατρικού, των υπηρεσιών των Δ.Υ.Πε. και των Φορέων Παροχής υπηρεσιών Υγείας εντός της αυτής Δ.Υ.Πε. ή/και μεταξύ διαφορετικών Δ.Υ.Πε., που έχουν λήξει ή/και λήγουν από τις 30.6.2016 και μετά, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι τις 31.12. 2016, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.

6. Η ισχύς των οριζόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4368/2016 (Α' 21), στην παρ. 28 του άρθρου 66 του ν. 3984/2011 (Α' 150) και στο άρθρο 37 του ν. 4238/2014 (Α' 38), όπως παρατάθηκαν, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 30.6.2016.

7. α. Η παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4272/2014 (Α' 145), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δύνатаι να παραταθεί η θητεία των υπηρετούντων σε φορείς παροχής υπηρεσιών Υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.) κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επικουρικών ιατρών, η οποία λήγει στις 30.9.2016, για ένα έτος, ήτοι μέχρι τις 30.9.2017, εάν η θέση δεν έχει προκηρυχθεί, υπό την προϋπόθεση να υπάρχει ανάλογη πίστωση στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου ή της οικείας Δ.Υ.Πε.».

β. Το πρώτο εδάφιο της πρώτης υποπαραγράφου της παραγράφου 3 του άρθρου 39 του ν. 4320/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«Παρατείνεται μέχρι τις 30.9.2017 η θητεία του επικουρικού προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3329/2005 (Α' 81), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4052/2012 (Α' 41), που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος σε φορείς Παροχής υπηρεσιών Υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.)».

Άρθρο 53

Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 2084/1992 (Α' 165), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«8. Αχρεωστήτως καταβαλλόμενες συντάξεις, βοηθήματα, καθώς και επιδόματα που χορηγούνται μαζί με τη σύνταξη, μέχρι ποσού δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ παρακρατούνται με απόφαση της/του Προισταμένης/ου της αρμόδια, Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από τα ποσά των συντάξεων, που θα καταβληθούν κατά τους επόμενους μήνες σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή τους.

Κάθε μία από τις ανωτέρω μηνιαίες δόσεις, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δέκατο (1/10) του ακαθάριστου ποσού της μηνιαίας σύνταξης για συντάξεις μέχρι το ποσό των χιλίων ευρώ (1.000) ευρώ και το ένα έκτο (1/6) του ακαθάριστου ποσού της μηνιαίας σύνταξης για το μέρος εκείνο της σύνταξης που τυχόν υπερβαίνει το ποσό των χιλίων (1 000) ευρώ. Σε κάθε περίπτωση το ποσό της μηνιαίας δόσης δεν μπορεί υπολείπεται του ποσού των πενήντα (50) ευρώ. Το ανωτέρω ύψος του οφειλόμενου ποσού μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Σε περίπτωση παύσης της καταβολής της σύνταξης για οποιοδήποτε λόγο, προ της ολοσχερούς εξόφλησης του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, το τυχόν υπόλοιπο εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων».

Άρθρο 54

Τροποποίηση του άρθρου 64 του ν. 4172/2013

1. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθενται τέσσερα νέα εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση εισφοράς όλου ή μέρους δημόσιου τεχνικού έργου από τον αρχικό ανάδοχο σε κοινοπραξία ή εταιρεία στην οποία συμμετέχει και ο ίδιος, η προβλεπόμενη παρακράτηση τρία τοις εκατό (3%) της παρούσας περίπτωσης ενεργείται μόνο από τον εργοδότη κατά την καταβολή του εργολαβικού ανταλλάγματος στον αρχικό ανάδοχο. Ο φόρος αυτός που βαρύνει τον ανάδοχο συμψηφίζεται από τον αναλογούντα φόρο της κατασκευάστριας εταιρείας ή κοινοπραξίας με βάση βεβαίωση που χορηγεί ο ανάδοχος. Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και σε περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από κοινοπραξία ή εταιρεία, στην οποία συμμετέχουν μόνο μέλη της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή εταιρείας. Επίσης, εφαρμόζονται και στην περίπτωση που τμήμα του έργου ή εργασίας εκτελείται από εταιρεία μέλος της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας ή από κοινοπραξία επιχειρήσεων μέλους της αρχικής αναδόχου κοινοπραξίας».

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά.

Άρθρο 55

Τροποποίηση του άρθρου 132

του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001)

Η παρ. 11 του άρθρου 132 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«11. α) Απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης τα πάσης φύσεως αυτοκίνητα οχήματα, καινούργια ή μεταχειρισμένα, καθώς και ασθενοφόρα και ειδικές κινητές μονάδες, τα οποία παραχωρούνται κατά κυριότητα με δωρεά στο Δημόσιο - συμπεριλαμβανομένης της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος / Ελληνικής Ακτοφυλακής - για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους, εφόσον έχει προηγηθεί αποδοχή της δωρεάς από τον οικείο Υπουργό.

β) Απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης τα πάσης φύσεως αυτοκίνητα οχήματα, καινούργια ή μεταχειρισμένα, καθώς και ασθενοφόρα και ειδικές κινητές μονάδες, τα οποία παραχωρούνται κατά κυριότητα με δωρεά στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους, εφόσον έχει προηγηθεί αποδοχή της δωρεάς από το οικείο όργανο ή Υπουργό, κατά περίπτωση.

γ) Απαλλάσσονται από το τέλος ταξινόμησης τα ασθενοφόρα και οι ειδικές κινητές μονάδες, καινούργια ή μεταχειρισμένα, τα οποία παραχωρούνται κατά κυριότητα με δωρεά στο Υπουργείο Υγείας, στα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. στις Δ.Υ.Πε. του Π.Ε.Δ.Υ. και στο Ε.Κ.Α.Β. για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους, εφόσον έχει προηγηθεί αποδοχή της δωρεάς από τον οικείο Υπουργό».

Άρθρο 56**Τροποποιήσεις των άρθρων 6Α και 72 του ν. 4174/2013 σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό**

1. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίστανται ως εξής:

«Νόμιμοι ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία, που είναι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του ν. 3693/2008 (Α' 174) και διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, καθώς και σε υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων, εκδίδουν ετήσιο φορολογικό πιστοποιητικό. Το πιστοποιητικό αυτό είναι προαιρετικό για τις ανωτέρω εταιρείες και επιχειρήσεις και εκδίδεται μετά από έλεγχο που διενεργείται, παράλληλα με τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα».

2. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εταιρείες και επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου για τις οποίες εκδίδεται το ετήσιο πιστοποιητικό υποχρεούνται να αναθέτουν, ανά πέντε (5) έτη, την έκδοση του ετήσιου φορολογικού πιστοποιητικού σε διαφορετικό νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο».

3. Το έβδομο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διαπίστωση στο φορολογικό πιστοποιητικό παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο κατά τις διατάξεις του άρθρου 26 του Κώδικα».

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 40 του άρθρου 72 του ν. 4174/2013, όπως προστέθηκε με το άρθρο 50 της παρ. 2 του ν. 4223/2013 (Α' 287), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις του άρθρου 65Α τίθενται σε ισχύ για χρήσεις που αρχίζουν από 1ης Ιανουαρίου 2014».

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 τίθενται σε ισχύ για φορολογικά πιστοποιητικά που εκδίδονται για φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 57**Τροποποιήσεις της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 4342/2015**

Στην περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 4342/2015 (Α' 143) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής:

«Τα όργανα της φορολογικής διοίκησης, που είναι αρμόδια για τη στόχευση και επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο, καθώς και για την επιλογή των υποθέσεων που προτεραιοποιούνται προς έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4174/2013 (Α' 170), δεν υπέχουν πειθαρχική, αστική και ποινική ευθύνη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, για την παραγραφή των λοιπών υποθέσεων που δεν επιλέγονται και δεν προτεραιοποιούνται προς έλεγχο, εκτός από την περίπτωση που ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 4174/2013».

Άρθρο 58**Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4177/2013**

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4177/2013 (Α' 173) προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η' Η Ειδική Γραμματεία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)».

Άρθρο 59**Τροποποιήσεις της παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013**

Στην παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά η καταβολή του φόρου που προσδιορίζεται από δηλώσεις με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31η Δεκεμβρίου εκάστου φορολογικού έτους, γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του πρώτου μήνα του επόμενου έτους, ενώ για τις δηλώσεις αυτής της περίπτωσης που υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ. εμπρόθεσμα και η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται μετά την 31η Δεκεμβρίου, η καταβολή γίνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου».

Άρθρο 60**Τροποποιήσεις των άρθρων 121 και 123 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001)**

1. Οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως αυτοί διαμορφώνονται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, για επιβατικά αυτοκίνητα της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που θα κομιστούν στη χώρα μας από την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας παραγράφου μέχρι και 30.9.2016 και για τα οποία θα έχουν κατατεθεί, μέχρι την παραπάνω ημερομηνία δηλωτικά εισαγωγής ή δηλώσεις άφιξης οχημάτων ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία εισόδου προκειμένου για μετοικούντα πρόσωπα, εφόσον πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του αμέσως προηγούμενου από το ισχύον, ως προς την ταξινόμηση, ευρωπαϊκού πρότυπου εκπομπών ρύπων (Euro), δεν αυξάνονται κατά 50%, όπως προβλέπεται από την περίπτωση α' της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, με την προϋπόθεση ότι μέχρι και 31.12.2016 θα έχουν βεβαιωθεί και εισπραχθεί για αυτά οι οφειλόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις.

2. Οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, όπως αυτοί διαμορφώνονται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, για επιβατικά αυτοκίνητα που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 64 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και το τέλος ταξινόμησης για αυτά δεν είχε καταστεί απαιτητό μέχρι 31.5.2016, εφόσον πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του αμέσως προηγούμενου από το ισχύον, ως προς την ταξινόμηση ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (euro), δεν αυξάνονται κατά 50% όπως προβλέπεται από την περίπτωση α' της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, με την προϋπόθεση ότι μέχρι και 31.12.2016 θα έχουν βεβαιωθεί και εισπραχθεί για αυτά οι οφειλόμενες φορολογικές

επιβαρύνσεις. Η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης για τα υπό κρίση αυτοκίνητα διαμορφώνεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 126 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει.

3. Οι συντελεστές του τέλους ταξινόμησης που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, όπως αυτοί διαμορφώνονται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, για επιβατικά αυτοκίνητα που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 64 του ν. 4342/2015 και το τέλος ταξινόμησης για αυτά δεν είχε καταστεί απαιτητό μέχρι 31.5.2016, εφόσον δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές του αμέσως προηγούμενου από το ισχύον, ως προς την ταξινόμηση ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (euro), διαμορφώνονται σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου και η φορολογητέα αξία για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης για τα υπό κρίση αυτοκίνητα διαμορφώνεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 126 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει.

4. Η περίπτωση στ' της παρ. 2 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Για αυτοκίνητα οχήματα τρίκυκλα ή τετράκυκλα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/24/ΕΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2002 (Ε.Ε.Λ.124 της 9.5.2002) και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της οδηγίας 2002/51/ΕΚ ή μεταγενέστερης.

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ
Κάτω των 50 κυβικών εκατοστών	0%
Από 50 μέχρι 500 κυβικά εκατοστά	4%
Από 501 μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	7%
Από 901 κυβικά εκατοστά και πάνω	11%

5. Η παρ. 5 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα υβριδικά μηχανοκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από την οδηγία 2007/46, όπως ισχύει και ειδικότερα τα υβριδικά ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Καν. 692/2008, όπως ισχύει, απαλλάσσονται από το 50% του προβλεπόμενου από τις διατάξεις του άρθρου αυτού τέλους ταξινόμησης. Τα αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τον Καν. 692/2008, όπως ισχύει, δεν υπόκεινται στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου αυτού τέλος ταξινόμησης».

6. Η περίπτωση η' της παρ. 1 του άρθρου 123 του ν. 2960/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«η) Αυτοκίνητα οχήματα, ανοικτά ή κλειστά, τρίκυκλα ή τετράκυκλα, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/61/ΕΚ του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1992 (ΕΕΛ 225 της 10.9.1992) και πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της οδηγίας αυτής ή μεταγενέστερης, υποβάλλονται σε τέλος ταξινόμησης, ως ακολούθως:

ΚΥΛΙΝΔΡΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΗΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΕΛΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ
Κάτω των 50 κυβικών εκατοστών	0%
Από 50 μέχρι 500 κυβικά εκατοστά	3%
Από 501 μέχρι 900 κυβικά εκατοστά	6%
Από 901 κυβικά εκατοστά και πάνω	10%

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 123 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων των περιπτώσεων β', γ' και των βάσεων αυτών, καθώς και των περιπτώσεων ε' και η' της παραγράφου 1, η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται με βάση τη λιανική τιμή πώλησης προ φόρων».

8. Η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 1 αρχίζει μία ημέρα μετά από τη θέση αυτής σε ισχύ.

9. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 2, 3, 4, 5, 6 και 7 αρχίζει από 1.6.2016.

10. Η ισχύς της παραγράφου 1 αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 61

1. Οι υποθέσεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης 1γ της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) μεταφέρονται από την Ειδική Γραμματεία του Σ.Δ.Ο.Ε. (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.), στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.), μετά από καταγραφή τους, με διαπιστωτικές πράξεις του Υπουργού Οικονομικών. Η διαδικασία της μεταφοράς θα ολοκληρωθεί εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Η καταγραφή των υποθέσεων σε ηλεκτρονικό αρχείο γίνεται με βάση τουλάχιστον τα ακόλουθα κριτήρια, εφόσον τα σχετικά στοιχεία για τη συμπλήρωση των κριτηρίων είναι διαθέσιμα:

Α) την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του ελεγχόμενου,

Β) τον αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.)

Γ) το ID της υπόθεσης στο ELENXIS ή ICIS,

Δ) το αντικείμενο εργασιών,

Ε) την εντολή ελέγχου της Ειδικής Γραμματείας του Σ.Δ.Ο.Ε. (αριθμός, ημερομηνία, ονοματεπώνυμο ελεγκτή),

ΣΤ) το αντικείμενο ελέγχου,

Ζ) την αιτία διενέργειας του ελέγχου από την Ειδική Γραμματεία του Σ.Δ.Ο.Ε.,

Η) τις ελεγχόμενες χρήσεις,

Θ) τις ημερομηνίες παραγραφής της υπόθεσης,

Ι) αν η υπόθεση προέρχεται από εισαγγελική παραγγελία και τον αριθμό αυτής,

Κ) το στάδιο ελέγχου.

3. Με εκτίμηση του τελευταίου χειριστή - ελεγκτή της μεταφερόμενης υπόθεσης, η καταγραφή των υποθέσεων συμπληρώνεται με το βαθμό της αξιολόγησης της σπουδαιότητάς τους.

4. Κατασχεθέντα ή παραληφθέντα και δεσμευθέντα βιβλία, στοιχεία, έγγραφα, μέσα αποθήκευσης δεδομένων και αντικείμενα, που σχετίζονται με τις υποθέσεις

της παραγράφου 2 μεταφέρονται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων.

5. Οι υποθέσεις που μεταφέρονται προτεραιοποιούνται προς έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4174/2013 (Α' 170), από το έτος 2017 και επόμενα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μπορούν να ορίζονται και άλλα κριτήρια καταγραφής των υποθέσεων πλην των οριζόμενων στην παράγραφο 1 του παρόντος και να καθορίζεται η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη μεταφορά των ως άνω υποθέσεων.

7. Ειδικά, για τις υποθέσεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης 1γ της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, τα όργανα της φορολογικής διοίκησης, υπέχουν αστική, πειθαρχική και ποινική ευθύνη για την παραγραφή τους, μόνον ως προς αυτές που τελικώς θα προτεραιοποιηθούν προς έλεγχο. Για τις λοιπές υποθέσεις τα όργανα της Γ.Γ.Δ.Ε. συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Γραμματέα Γ.Γ.Δ.Ε., καθώς και τα όργανα της Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. συμπεριλαμβανομένου του Ειδικού Γραμματέα Σ.Δ.Ο.Ε., δεν υπέχουν αστική ή πειθαρχική ή ποινική ευθύνη για την τυχόν παρέλευση του χρόνου παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου, τέλους, εισφοράς ή πράξεων επιβολής προστίμου.

8. Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών για τις υποθέσεις του παρόντος άρθρου, καθώς και για αυτές που μεταφέρθηκαν στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Δ7 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, παρατείνονται για τρία (3) έτη.

Άρθρο 62

Ρυθμίσεις για τις επιλογές προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 38 του ν. 4389/2016 (Α' 94), προστίθενται εδάφια, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«Κατά παρέκκλιση του Π.δ. 69/2016 (Α' 127), για τις επιλογές προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων που θα γίνουν έως τις 31.12.2016, ο χρόνος απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 (Α' 26) λαμβάνεται υπόψη από τα γνωμοδοτικά συμβούλια επιλογής προϊσταμένων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων για τη μοριοδότηση της ομάδας κριτηρίων (β) «Εργασιακή εμπειρία και άσκηση καθηκόντων ευθύνης», ανεξαρτήτως συνάφειας αυτού με την προς πλήρωση θέση, εφόσον: (α) έχει αποκτηθεί μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών της κατηγορίας/εκπαιδευτικής βαθμίδας, στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος κατά το χρόνο της ένταξης, και μετά την απόκτηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος, όπου αυτή απαιτείται, και (β) αποδεικνύεται με ένα τουλάχιστον από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 6 του Π.δ. 69/2016 οικεία δικαιολογητικά».

Άρθρο 63

Τροποποιήσεις του άρθρου 31 του ν. 2778/1999

1. Η παρ. 7 του άρθρου 31 του ν. 2778/1999 (Α' 295), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 46 του ν. 4389/2016 (Α' 94), αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η υπεραξία από τη μεταβίβαση μετοχών των εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος».

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από 1.6.2016.

Άρθρο 64

Ρυθμίσεις για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά, για το έτος 2016, στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4223/2013 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικά, για το έτος 2016 η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2016 και η τελευταία μέχρι και την 31ή Ιανουαρίου 2017».

Άρθρο 65

Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του απασχολούμενου προσωπικού στο πλαίσιο έργων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού τα οποία εντάχθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ψηφιακή Σύγκλιση 2007-2013, έχουν χαρακτηριστεί ως τμηματοποιημένα έργα (phasing) και υλοποιούνται με τη μέθοδο της αρχαιολογικής αυτεπιστασίας, παρατείνονται από τη λήξη τους έως την ένταξη των ως άνω τμηματοποιημένων έργων σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ 2014-2020 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31.12.2016.

Η χρηματοδότηση για την καταβολή της μισθοδοσίας του απασχολούμενου προσωπικού θα καλυφθεί από πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Άρθρο 66

1. Η παρ. 4 του άρθρου 77 του ν. 2725/1999 (Α' 121), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

« 4. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και απαρτίζεται από έναν συνταξιούχο ανώτατο ή ανώτερο δικαστικό λειτουργό, ως Πρόεδρο, ο οποίος είναι αποκλειστικής απασχόλησης, με τον αναπληρωτή του και έξι (6) μέλη, ως ακολούθως:

α) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι., στο γνωστικό αντικείμενο του εμπορικού δικαίου, εν ενεργεία ή ομότιμο, με τον αναπληρωτή του.

β) Ένα στέλεχος της Διεύθυνσης Εταιρειών και Γενικού Εμπορικού Μητρώου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, κατηγορίας ΠΕ, υποδεικνυόμενο

από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, με τον αναπληρωτή του.

γ) Έναν δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω με εμπειρία σε θέματα εταιρειών, με τον αναπληρωτή του.

δ) Έναν δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω με εμπειρία σε θέματα αθλητισμού, με τον αναπληρωτή του.

ε) Έναν πτυχιούχο Α.Ε.Ι. οικονομικής κατεύθυνσης, με άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, με τον αναπληρωτή του.

στ) Ένα πρόσωπο κύρους με εμπειρία στο χώρο του αθλητισμού, με τον αναπληρωτή του.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους διορίζονται για θητεία τεσσάρων (4) ετών.

Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις της επιτροπής, εφόσον δεν αναπληρώνουν τα αντίστοιχα τακτικά μέλη όταν αυτά απουσιάζουν προσωρινά ή κλύονται. Με απόφασή του ο Πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να αναθέτει ειδικά καθήκοντα στους αναπληρωτές, οπότε οι τελευταίοι μετέχουν στη συνεδρίαση με ψήφο, ανεξάρτητα από την παράλληλη παρουσία του τακτικού μέλους. Η θητεία κάθε αναπληρωτή είναι ίση με τη θητεία του αντίστοιχου τακτικού».

Η παρ. 5 του άρθρου 77 του ν. 2725/1999 (Α' 121) καταργείται και οι επόμενες παράγραφοι αναριθμούνται.

2. Η παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 2725/1999 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Σε αθλητές που κατακτούν 1η έως και 3η νίκη σε θερινούς ή χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες, σε Παγκόσμιους και σε Ευρωπαϊκούς Αγώνες ανδρών-γυναικών, καθώς και σε όσους επιτυγχάνουν ή ισοφαρίζουν παγκόσμια ή ευρωπαϊκή επίδοση της κατηγορίας ανδρών-γυναικών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται οικονομική επιβράβευση, το ύψος της οποίας για κάθε διάκριση καθορίζεται με κοινή απόφαση του υπουργού Οικονομικών και του υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η απόφαση αυτή εκδίδεται εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους και ισχύει για τις διακρίσεις του αμέσως προηγούμενου έτους. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και κάθε άλλο συναφές θέμα για την εκκαθάριση και την καταβολή της οικονομικής επιβράβευσης. Κατά παρέκκλιση της αποκλειστικής προθεσμίας της παραγράφου 1α του άρθρου 3 της ως άνω υπουργικής απόφασης (υπ' αριθμ. 14771/24.5.2000, Β' 669), η σχετική οικονομική επιβράβευση παρέχεται και στους αθλητές που σημείωσαν εξαιρετικές αγωνιστικές διακρίσεις σε ατομικά ή ομαδικά αθλήματα κατά το χρονικό διάστημα 2010- 2011, καθώς και στον προπονητή του οποίου αθλητής ή ομάδα σημείωσε μία από τις ανωτέρω διακρίσεις, οι οποίοι για οποιονδήποτε λόγο δεν υπέβαλαν την αίτηση των απαραίτητων δικαιολογητικών στην προθεσμία που προβλέπει η απόφαση αυτή, εφόσον οι εξαιρετικές αυτές αγωνιστικές διακρίσεις μπορούν να αποδειχθούν με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ισχύοντα νόμο. Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ως αγωνίσματα ατομικών αθλημάτων ή ομαδικά αθλήματα νοούνται

όσα περιλαμβάνονται στο εκάστοτε ισχύον επίσημο πρόγραμμα των Ολυμπιακών Αγώνων, των Παραολυμπιακών Αγώνων, των Ολυμπιακών Αγώνων Κωφών και της Σκακιστικής Ολυμπιάδας και διεξάγονται σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις τεχνικές προδιαγραφές της οικείας διεθνούς Ομοσπονδίας.

3. Η παρ. 6 του άρθρου 41Γ του ν. 2725/1999 αντικαθίσταται, ως ακολούθως:

«6. α. ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ. Τίθεται σε ισχύ Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου, στο οποίο συνδέονται υποχρεωτικά τα παρακάτω αναφερόμενα Επιμέρους Συστήματα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου των Α.Α.Ε..

Στο Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου τηρείται η κεντρική βάση δεδομένων του άρθρου αυτού, περιλαμβανομένης της λίστας φυσικών προσώπων στα οποία έχει απαγορευθεί η είσοδος σε αθλητικές εγκαταστάσεις, καθώς και η εφαρμογή διαχείρισης της κάρτας φιλάθλου του στοιχείου ε' της παραγράφου αυτής.

Κάθε Α.Α.Ε. οφείλει να εγκαθιδρύει και λειτουργεί Επιμέρους Σύστημα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου, κύριες λειτουργίες του οποίου, μεταξύ άλλων, είναι: (α) κεντρική διαχείριση διάθεσης εισιτηρίων σε τερματικές συσκευές ή μέσω διαδικτύου, (β) διαχείριση αριθμημένων θέσεων με οπτική αναπαράσταση της κάτοψης των χώρων θεάματος, (γ) ηλεκτρονική διάθεση ονομαστικών εισιτηρίων μέσω διαδικτύου και με αντίστοιχα μέσα πληρωμής (λ.χ. πιστωτικές, χρεωστικές, προπληρωμένες κάρτες κλπ), (δ) ευελιξία στον ορισμό τιμών εισιτηρίων, για την υλοποίηση τιμολογιακής πολιτικής και εμπορικής προώθησης του αθλητικού θεάματος, (ε) διαχείριση μελών, (στ) στατιστική πληροφόρηση στοιχείων πωλήσεων.

Τα Επιμέρους Συστήματα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου των Α.Α.Ε. είναι υποχρεωτικά διασυνδεδεμένα με το Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου και σε αυτά καταχωρίζονται τα στοιχεία των φιλάθλων που αγοράζουν εισιτήρια αγώνων.

Η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των επιμέρους Συστημάτων Ηλεκτρονικού εισιτηρίου των Α.Α.Ε. και του Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου, γίνεται σε πραγματικό χρόνο. Τα δεδομένα της λίστας φυσικών προσώπων, στα οποία έχει απαγορευθεί η είσοδος σε αθλητικές εγκαταστάσεις μεταφέρονται δύο φορές την εβδομάδα. Σε περιπτώσεις προσωρινής έλλειψης online διασύνδεσης, τα δεδομένα, μεταξύ των επιμέρους Συστημάτων και του Κεντρικού, ανταλλάσσονται στην αμέσως επόμενη περίοδο.

β. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ. Για την εγκατάσταση, χρήση, λειτουργία και εν γένει διαχείριση του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Συστήματος Εισιτηρίων του στοιχείου α' της παραγράφου αυτής αποκλειστικά αρμόδιες είναι οι οικείες διοργανώτριες αρχές των αγώνων. Η πρόσβαση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης στο εν λόγω σύστημα γίνεται χωρίς κόστος και δη μέσω διαδικτύου (internet), χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικού εξοπλισμού (hardware).

Κατά τις δύο (2) πρώτες αγωνιστικές περιόδους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ήτοι κατά τις

αγωνιστικές περιόδους 2016-2017 και 2017-2018, η ως άνω αρμοδιότητα ανήκει στις διοργανώτριες αρχές Super League και Ε.Σ.Α.Κ.Ε., οι οποίες υποχρεούνται, άνευ ανταλλάγματος, να διαθέτουν το σύστημα, τόσο στις Α.Α.Ε. μέλη αυτών, όσο και στις Α.Α.Ε. που συμμετέχουν στους αγώνες του άρθρου αυτού, καθώς επίσης και στις ομοσπονδίες, για τις περιπτώσεις που αυτές διοργανώνουν αγώνες του άρθρου αυτού.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να παρατείνεται ή να ορίζεται για συγκεκριμένο χρόνο ή για αγωνιστικές περιόδους συγκεκριμένων ετών.

Από την αγωνιστική περίοδο 2017-2018 και πάντως το αργότερο μέχρι τις 30.4.2017, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, συστήνεται επιτροπή, αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των διοργανωτριών αρχών και των Ομοσπονδιών που οργανώνουν αγώνες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, με αποφασιστική για κάθε σχετικό ζήτημα αρμοδιότητα.

Η Super League και ο Ε.Σ.Α.Κ.Ε., δια των διοικητικών συμβουλίων τους, έχουν τις υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας, σύμφωνα με το ν. 2472/1997, διατηρούν δε, ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, την υποχρέωση να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας των αρχείων, απαγορευμένης απολύτως της χρήσης του συστήματος και των δεδομένων που παράγει για οποιουδήποτε άλλου, πέραν αυτών που ορίζονται στον παρόντα νόμο λόγους.

γ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ. Η κεντρική βάση δεδομένων, η λειτουργία της οποίας τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, τηρείται στο Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου και περιλαμβάνει τα κατά το προηγούμενο άρθρο στοιχεία των φιλάθλων και τους κωδικούς των Καρτών των οποίων είναι κάτοχοι.

Στην κεντρική βάση δεδομένων καταχωρίζονται, αμελλητί, οι αρμοδίως και νομίμως επιβαλλόμενες κυρώσεις σε βάρος φυσικών προσώπων για πράξεις βίας, οι οποίες απαγορεύουν την είσοδο στους αγωνιστικούς χώρους. Για το σκοπό αυτόν τα σχετικά στοιχεία θα παρέχονται από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Εθνικού Ποινικού Μητρώου του στοιχείου δ' της παραγράφου αυτής και από τα οικεία πειθαρχικά όργανα των Ομοσπονδιών ή των διοργανωτριών αρχών.

Η τήρηση των δεδομένων, που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, διαρκεί για όσον χρόνο εκτίεται η ως άνω ποινή, με την παρέλευση του οποίου διαγράφονται, αμελλητί, με ευθύνη και φροντίδα της διοργανώτριας αρχής.

Στην κεντρική βάση δεδομένων έχει άμεση πρόσβαση η Αστυνομική Αρχή, δια της χορήγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ειδικών κωδικών πρόσβασης, καθώς και το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο.

Προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων που προμηθεύονται εισιτήριο αγώνα του άρθρου αυτού, στα οποία δεν έχουν επιβληθεί κυρώσεις του δευτέρου εδα-

φίου της παραγράφου αυτής, διατηρούνται για χρονικό διάστημα όχι πέραν των δεκαπέντε (15) ημερών από τη διεξαγωγή του συγκεκριμένου αγώνα και στην περίπτωση που κατά τη διεξαγωγή αυτού δεν εκδηλώνεται περιστατικό βίας.

δ. ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ. Τα οικεία πειθαρχικά όργανα των αθλητικών Ομοσπονδιών ή των διοργανωτριών αρχών, καθώς και οι οικείες γραμματείες των δικαστηρίων της χώρας, στην περίπτωση επιβολής στον οποιονδήποτε βαθμό κυρώσεων και παρεπόμενων ποινών σε βάρος φυσικών προσώπων για αδικήματα βίας με αφορμή αθλητικές εκδηλώσεις, διαβιβάζουν αμελλητί τα σχετικά στοιχεία στις κατά τόπους αρμόδιες αστυνομικές αρχές, καθώς και στο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Εθνικού Ποινικού Μητρώου, που περιλαμβάνει ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων με αρχείο παρεπόμενων ποινών, που δημιουργείται με προεδρικό διάταγμα έπειτα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997, με το οποίο καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο συναφές με την εισαγωγή, εγκατάσταση, χρήση, λειτουργία, διαχείριση και συντήρηση της προαναφερόμενης Βάσης.

ε. ΚΑΡΤΑ ΦΙΛΑΘΛΟΥ. Η προμήθεια κάρτας φιλάθλου είναι υποχρεωτική για κάθε φιλάθλο. Σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατή η έκδοση εισιτηρίου χωρίς τη χρήση κάρτας φιλάθλου, υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο άρθρο 54 του ν. 2725/1999.

Από την υποχρέωση προμήθειας κάρτας φιλάθλου και της κατωτέρω περιπτώσεως γ' υποχρέωσης, δεν εξαιρούνται οι κάτοχοι καρτών διαρκείας.

Κάθε φιλάθλος, προκειμένου να αγοράσει εισιτήριο για τους αγώνες των εθνικών πρωταθλημάτων, καθώς και του Κυπέλλου Ελλάδος, περιλαμβανομένων των διεθνών και φιλικών αγώνων, στους οποίους μετέχουν ομάδες Α.Α.Ε. και προκειμένου να εισέλθει σε οικεία αθλητική εγκατάσταση, υποχρεωτικά: α) επιδεικνύει την κάρτα φιλάθλου, κατά την αγορά εντύπου ονομαστικού εισιτηρίου, β) εισάγει τον ειδικό αριθμό της, στην περίπτωση ηλεκτρονικής αγοράς εισιτηρίου εξ αποστάσεως (λ.χ. μέσω διαδικτύου), καθώς επίσης γ) φέρει και επιδεικνύει αυτήν, όταν του ζητείται, κατά την είσοδό του στην αθλητική εγκατάσταση.

Από τις ανωτέρω υποχρεώσεις εξαιρούνται οι μεμονωμένοι φιλάθλοι αλλοδαποί ή μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, Έλληνες ή ομογενείς, οι οποίοι μπορούν να αγοράζουν ονομαστικό και αριθμημένο εισιτήριο και να εισέρχονται στους αγωνιστικούς χώρους με την επίδειξη του δελτίου της αστυνομικής τους ταυτότητας ή του διαβατηρίου ή της άδειας διαμονής.

Για τη λειτουργία της κάρτας φιλάθλου και για την τήρηση των υποχρεώσεων του προηγούμενου εδαφίου, οι Ομοσπονδίες, οι διοργανώτριες αρχές και οι οικείες Α.Α.Ε. υποχρεούνται από την έναρξη της πρώτης μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου αγωνιστική περίοδο να θέσουν σε ισχύ την εφαρμογή της κάρτας φιλάθλου,

τόσο στο Κεντρικό Σύστημα, όσο και στα επιμέρους Συστήματα Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου. Εφόσον η έκδοση και αγορά εισιτηρίου γίνεται μέσω κάρτας φιλάθλου, τούτο προϋποθέτει την εισαγωγή στο Σύστημα της κάρτας φιλάθλου, αναγκαίας, τόσο για τη συνεργασία του Επιμέρους Συστήματος Ηλεκτρονικού Εισιτηρίου με την κεντρική βάση δεδομένων, όσο και για τους ειδικότερους ελέγχους περί ισχύος της κάρτας και διασφάλισης της χρήσης αυτής σε έναν αγώνα, μόνον, μία φορά.

Για την εξυπηρέτηση του ίδιου σκοπού απαιτείται η συνεργασία πάσης αρμοδίας αρχής, υπηρεσίας ή φορέα με την εταιρεία Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.ΔΙ.Κ.Α.) Α.Ε., η οποία και υποχρεούται να παρέχει κάθε αναγκαία συνδρομή και σχετικό στοιχείο, ως κατά νόμο υπεύθυνη για την τήρηση του Εθνικού Μητρώου Α.Μ.Κ.Α..

Για την έκδοση κάρτας φιλάθλου υποβάλλεται έγγραφη αίτηση του ενδιαφερομένου φιλάθλου σε οποιαδήποτε Α.Α.Ε. ή σε εξουσιοδοτημένα από αυτές πρόσωπα, η οποία συνοδεύεται με την κατάθεση: α) φωτογραφίας τύπου διαβατηρίου, β) φωτοαντιγράφου της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου ή της άδειας διαμονής, γ) του Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.). Οι υπάλληλοι των ως άνω φορέων, οι οποίοι καταχωρίζουν τα στοιχεία της αίτησης στην κεντρική βάση δεδομένων είναι ειδικώς εξουσιοδοτημένοι από τους φορείς αυτούς. Η Κάρτα Φιλάθλου, φέρει κωδικό αριθμό αναγνώρισης του κατόχου της, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Σήμανσης και εκδίδεται με την κατάθεση της αίτησης, την οποία και παραλαμβάνει ο αιτών φίλαθλος, αφού καταβάλει ποσό έως και δύο (2,00) ευρώ, ως δαπάνη για την έκδοσή της.

Στην αίτηση αναγράφονται υποχρεωτικώς, με ποινή ακυρότητας, τα ακόλουθα στοιχεία, η ακρίβεια των οποίων επιβεβαιώνεται από τον υπάλληλο που την παραλαμβάνει, με ειδική σημείωση επί της αιτήσεως και ύστερα από έλεγχο των αναγραφόμενων στο δελτίο της αστυνομικής ταυτότητας ή στο διαβατήριο ή στην άδεια παραμονής στοιχείων της αίτησης: (α) ονοματεπώνυμο, (β) όνομα πατρός και μητρός, (γ) ημερομηνία γέννησης, (δ) διεύθυνση Κατοικίας, (ε) αριθμός τηλεφώνου (σταθερού και κινητού εάν υπάρχει), (στ) ο αριθμός της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου ή της άδειας παραμονής, η ημερομηνία έκδοσης και η εκδούσα αρχή, ζ) ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.).

Ειδικότερα, προκειμένου περί ανηλικών τέκνων ηλικίας κάτω των 14 ετών, εκδίδεται κάρτα που αναγράφει όλα τα ανωτέρω εκτός του στοιχείου στ' στοιχεία και η σχετική αίτηση υπογράφεται και κατατίθεται από τον γονέα που έχει την επιμέλεια του ανήλικου τέκνου. Σε περίπτωση αλλαγής κάποιου από τα ανωτέρω στοιχεία, ο κάτοχος της κάρτας υποχρεούται, με ποινή ανάκλησής της, να ενημερώσει σχετικά το φορέα έκδοσής της.

Η Κάρτα Φιλάθλου έχει διετή ισχύ, η οποία μπορεί να ανανεώνεται.

Εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της ισχύος της, τα δεδομένα, που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, διαγράφονται αμελλητί, με φροντίδα και ευθύνη της διοργανώτριας αρχής.

Η Κάρτα Φιλάθλου είναι έντυπη και φέρει υποχρεωτικά την ένδειξη «Εθνική Κάρτα Φιλάθλου», την ελληνική σημαία, τον ειδικό αριθμό σήμανσης, το ονοματεπώνυμο, τη φωτογραφία και τον αριθμό Α.Μ.Κ.Α. του κατόχου της. Η διοργανώτρια αρχή μπορεί να θέτει επί της πρόσθιας ή οπίσθιας όψης της Κάρτας λογότυπα χορηγών της, οπότε και στην περίπτωση αυτή αναλαμβάνει το κόστος έκδοσής της. Δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, η ένθεση στην Κάρτα φιλάθλου στοιχείων ή ενδείξεων από τα οποία να προκύπτει η ομάδα προτίμησης του κατόχου της, ή η ταυτότητα της Α.Α.Ε. που εξέδωσε αυτή.

στ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται στους αγώνες των εθνικών πρωταθλημάτων Α' κατηγορίας ποδοσφαίρου και Α1 κατηγορίας καλαθοσφαίρισης.

ζ. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997, όπως αυτός ισχύει, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, τα σχετικά με τις τεχνικές και κατασκευαστικές προδιαγραφές, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο συναφές με την εισαγωγή, λειτουργία, δαπάνη εγκατάστασης και συντήρησης του συστήματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου, καθώς και οι διοικητικές κυρώσεις και τα μέτρα σε περίπτωση αθέτησης λειτουργίας του παραπάνω συστήματος.

Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής και σε άλλες, πέρα από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 6, διοργανώσεις ή κατηγορίες εθνικών πρωταθλημάτων, οποιουδήποτε ομαδικού αθλήματος.

η. Χρόνος έναρξης ισχύος της παραγράφου αυτής ορίζεται η 30ή Σεπτεμβρίου 2016.

Από την έναρξη ισχύος της παραγράφου αυτής καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που με αυτήν ρυθμίζονται.

Κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση της ισχύουσας μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας παρ. 6 του άρθρου 41Γ του ν. 2725/1999 και δεν αντίκεινται σε διατάξεις της παρούσας ή δεν ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα που με αυτήν ρυθμίζονται, εξακολουθούν να ισχύουν».

4. Το άρθρο 111 του ν. 2725/1999 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Οι Α.Α.Ε. τίθενται σε εκκαθάριση όταν η ομάδα τους, εξαιτίας υποβιβασμού, αναδιάρθρωσης κατηγοριών ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, παύει να έχει δικαίωμα συμμετοχής σε επαγγελματική κατηγορία. Η θέση σε εκκαθάριση επέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Α.Α.Ε., με την επικύρωση του βαθμολογικού πίνακα από τον οποίο συνάγεται ο υποβιβασμός ή από τη λήψη της απόφασης που έχει ως συνέπεια, είτε εξαιτίας αναδιάρθρωσης κατηγοριών είτε για άλλο λόγο, τη στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε επαγγελματική κατηγορία.

2. Τη θέση της ομάδας της Α.Α.Ε. που υποβιβάζεται σε ερασιτεχνική κατηγορία καταλαμβάνει αυτοδικαίως το ιδρυτικό της αθλητικό σωματείο. Αν το ιδρυτικό

αθλητικό σωματείο έχει περιέλθει σε αδράνεια ή έχει διαλυθεί, για την επαναλειτουργία του ή την επανασύστασή του, προς το σκοπό της υποκατάστασης από τη δική του ομάδα της ομάδας της υπό εκκαθάριση Α.Α.Ε., απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του που ήταν εγγεγραμμένα κατά το χρόνο περιέλευσης σε αδράνεια ή διάλυσής του, μέσα σε ένα (1) μήνα από τον υποβιβασμό της Α.Α.Ε., με τα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας της παρ. 3 του άρθρου 64 του ν. 2725/1999 (Α' 121). Το αθλητικό σωματείο σε καμία περίπτωση δεν αναλαμβάνει τυχόν ενοχικές ή οποιοσδήποτε άλλες οικονομικές υποχρεώσεις της Α.Α.Ε. που τέθηκε σε εκκαθάριση.

3. Σε περίπτωση που Α.Α.Ε. έχει τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης, εξαιτίας υποβιβασμού της ομάδας της από την κατώτερη επαγγελματική κατηγορία του αθλήματος ή αναδιάρθρωσης των επαγγελματικών κατηγοριών ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, και την αμέσως επόμενη αγωνιστική περίοδο η ομάδα του Αθλητικού Σωματείου αποκτά δικαίωμα ανόδου ξανά σε επαγγελματική κατηγορία, τα μέλη του Σωματείου μπορούν να αποφασίσουν την αναβίωση της σε εκκαθάριση τελούσας Α.Α.Ε., εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα (1) έτος από τη θέση της σε εκκαθάριση και μόνον εάν έχουν εξοφληθεί ολοσχερώς όλα τα χρέη της, όπως αυτό προκύπτει αποκλειστικά και μόνον με σχετική βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή. Η απόφαση για την αναβίωση λαμβάνεται στη Γενική Συνέλευση των Σωματείου κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 64 του ν. 2725/1999 (Α' 121).

4.α. Από την πρώτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αγωνιστική περίοδο και εφεξής, σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο Α.Α.Ε. τίθεται σε καθεστώς εκκαθάρισης, εφόσον συσταθεί για το ίδιο άθλημα νέα Α.Α.Ε. από το ίδιο ιδρυτικό αθλητικό σωματείο ή, σε περίπτωση συγχώνευσης, από το Σωματείο που θα προέλθει ή θα παραμείνει από τη συγχώνευση, η νέα αυτή Α.Α.Ε. διαδέχεται αυτοδικαίως την προηγούμενη σε όλες εν γένει τις υποχρεώσεις της προς το Δημόσιο, τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και προς οποιονδήποτε τρίτον, των οποίων η γενεσιουργός αιτία ανάγεται στο χρονικό διάστημα έως τη θέση της σε εκκαθάριση, εφόσον δεν έχει επέλθει για καθεμία από αυτές παραγραφή, σύμφωνα με τις ισχύουσες για κάθε περίπτωση διατάξεις. Διακοπή παραγραφής, που έχει επέλθει με έγερση αγωγής ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, προβάλλεται και έναντι της νέας Α.Α.Ε., στις τυχόν δε εκκρεμείς δίκες διάδικος καθίσταται η νέα Α.Α.Ε., με την ιδιότητα του καθολικού διαδόχου. Για κάθε καταβολή στην οποία η νέα Α.Α.Ε. προβαίνει, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παρούσα παράγραφο, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της προηγούμενης Α.Α.Ε..

β. Σε περίπτωση στην οποία, κατά τη δημοσίευση της παρούσας παραγράφου Α.Α.Ε. ευρίσκεται σε καθεστώς εκκαθάρισης που δεν έχει ολοκληρωθεί, το ιδρυτικό αθλητικό σωματείο μπορεί να συστήσει νέα Α.Α.Ε. πριν από την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου 2016-2017.

5. Πριν από την πάροδο δέκα (10) ετών από τη θέση σε εκκαθάριση Α.Α.Ε., δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στη μετοχική σύνθεση και στην με οποιονδήποτε τρό-

πο διοίκηση, είτε της νέας Α.Α.Ε. που τυχόν συστήνεται από το ίδιο αθλητικό σωματείο για το ίδιο άθλημα, είτε και οποιασδήποτε άλλης Α.Α.Ε. ή Αθλητικού Σωματείου, πρόσωπα τα οποία στην προηγούμενη Α.Α.Ε. είχαν την ιδιότητα του μέλους του Δ.Σ. αυτής ή του μετόχου της με ποσοστό τουλάχιστον 10%, εκτός και αν η προηγούμενη αυτή Α.Α.Ε. εξόφλησε το σύνολο των υποχρεώσεων που τη βάρυναν κατά το χρόνο που τέθηκε σε εκκαθάριση.

6. Α.Α.Ε. η οποία για οποιονδήποτε λόγο τίθεται σε εκκαθάριση χάνει κάθε δικαίωμα χρήσης ή εκμετάλλευσής του σήματος και των λοιπών διακριτικών γνωρισμάτων του ιδρυτικού Αθλητικού Σωματείου, υπό την επιφύλαξη της αναβίωσης της υπό εκκαθάριση τελούσας Α.Α.Ε. ή της σύστασης νέας Α.Α.Ε., σύμφωνα με τα αντιστοίχως οριζόμενα στις παραγράφους 3 και 4».

5. Στο άρθρο 26 του ν. 2725/1999 προστίθεται παράγραφος 7, ως ακολούθως:

«7.α. Οι αναγνωρισμένες από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, Ολυμπιακές και μη, αθλητικές ομοσπονδίες οφείλουν να υιοθετούν Κώδικες Δεοντολογίας, εναρμονισμένους με τα πρότυπα των διεθνών ομοσπονδιών των αντίστοιχων αθλημάτων ή, ελλείψει τέτοιων, της Διεθνούς Ολυμπιακής επιτροπής.

β. Οι Κώδικες Δεοντολογίας ρυθμίζουν τη συμπεριφορά των προσώπων που ασκούν τη διοίκηση των αναφερόμενων στο στοιχείο α' της παραγράφου αυτής αναγνωρισμένων αθλητικών ομοσπονδιών και των προσώπων που σχετίζονται με οποιαδήποτε ιδιότητα και τρόπο με τις διοργανώσεις και τους αγώνες, που διεξάγονται από αυτές ή τις ενώσεις-μέλη τους και διέπουν ιδίως τη διαχείριση των οικονομικών τους υποθέσεων, την ακεραιότητα αγώνων και διοργανώσεων, καθώς και τις δημόσια εκδηλούμενες συμπεριφορές και δηλώσεις που πλήττουν τη φήμη των αντίστοιχων αθλημάτων.

γ. Στις αναφερόμενες στο στοιχείο α' της παραγράφου αυτής αθλητικές ομοσπονδίες συστήνονται υποχρεωτικά επιτροπές Δεοντολογίας, με αντικείμενο τη διερεύνηση και εκδίκαση των πειθαρχικών αδικημάτων, που σχετίζονται με τις υποθέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α' και β' της παραγράφου αυτής. Οι επιτροπές Δεοντολογίας έχουν πειθαρχική δικαιοδοσία επί των προσώπων που ασκούν τη διοίκηση των αναφερόμενων στο στοιχείο α' της παραγράφου αυτής αθλητικών ομοσπονδιών, ως επίσης των προσώπων που σχετίζονται με οποιαδήποτε ιδιότητα και τρόπο με τις διοργανώσεις και τους αγώνες, που διεξάγονται από αυτές ή τις ενώσεις-μέλη τους.

δ. Οι επιτροπές Δεοντολογίας αποτελούνται από ερευνητικό και δικαστικό τμήμα και συγκροτούνται υποχρεωτικά από τακτικούς δικαστές, με τριετή θητεία, η οποία δεν ανανεώνεται».

Άρθρο 67

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4336/2015

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 3 της υποπαραγράφου Δ.9 της παρ. Δ' του ν. 4336/2015 (Α'94) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Από τις ρυθμίσεις των ανωτέρω εδαφίων εξαιρούνται οι συνοδοί ασφαλείας και τα μέλη της αποστολής που συνοδεύουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον

Πρωθυπουργό, στους οποίους δεν εφαρμόζεται το προβλεπόμενο στο εδάφιο α' της παρούσας ανώτατο όριο».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 19 της υποπαραγράφου Δ.9 της παρ. Δ' του ν. 4336/2015 (Α' 94) τροποποιείται ως εξής:

«2. Οι συνοδοί ασφαλείας, καθώς και οι συνοδοί των προσώπων της παραγράφου 4 του άρθρου 5, διαμένουν στο ίδιο ξενοδοχείο με το πρόσωπο που συνοδεύουν. Ομοίως και τα μέλη της αποστολής που συνοδεύουν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, τον Υπουργό Εξωτερικών και τον Υπουργό Οικονομικών διαμένουν στο ίδιο ξενοδοχείο με το πρόσωπο που συνοδεύουν και τα εν λόγω έξοδα βαρύνουν τον προϋπολογισμό του αρμόδιου φορέα του Δημοσίου. Τα μέλη των συνοδευτικών αποστολών του εδαφίου β' της παρούσας καθορίζονται με τις αποφάσεις μετάβασης που εκδίδει ο εκάστοτε αρμόδιος φορέας του Δημοσίου».

3. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 68

Το προβλεπόμενο στο εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4071/2012 (Α' 85), όπως ισχύει, διάστημα συγχώνευσης των υφιστάμενων ΦΟΔΣΑ στους Περιφερειακούς Συνδέσμους ΦΟΔΣΑ του άρθρου 13 του ανωτέρω νόμου, όπως ισχύει, παρατείνεται έως 30.10.2016. Η ισχύς της παρούσας διάταξης αρχίζει από 16.8.2016.

Άρθρο 69

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 2 Αυγούστου 2016

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ	Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ
Υφυπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ	Εθνικής Άμυνας ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ	Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ	Υγείας ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ
Οικονομικών ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΤΡΥΦΩΝΑΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2016

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

